

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto XI.

Ljubljana, 13. julija 1939

Štev. 28 (508)

Marsikdo ima čisto vest samo zato, ker ima slab spomin.

Neal O' Hara

»DRUŽINSKI TEDNIK«

izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Gregorčičeva ulica št. 27/III. Poštul predal št. 345. Telefon št. 33-32. Račun poštne bran. v Ljubljani št. 15.393. Rokopisov ne vračamo, nefrankiranih dopisov ne sprejemamo. Za odgovor je treba priložiti za 3 din znak.

NAROČNINA

1/4 leta 20 din, 1/2 leta 40 din, vse leto 80 din. V Italiji na leto 40 lir, v Franciji 70 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. Drugod sorazmerno — Na ročnino je plačati vnaprej.

CENE OGASOV

V tekstnem delu: enostolpna petlinna vrsta ali njen prostor (višina 3 mm in širina 65 mm) 7 din; v oglašnem delu 450 din. V dvobarvnem tisku cene po dogovoru. Notice: beseda 2 din. Mali oglasi: beseda 1 din. Oglasi davek povsod še posebej. Pri večkratnem naročilu popust.

Danes:

Mladim fantom in dekletom!

Naš novi nagradni razpis

(Gl. str. 9)

Zatišje v Gdansk

Ponovna zagotovila Anglije Poljski v vprašanju Gdanska. — Jugoslovnsko bolgarsko sodelovanje v znamenju prisrčnosti in nevtralnosti. — Razgovori v Moskvi na mrtvi točki. — Predigra na Daljnem Vzhodu



Slika kaže veliko vojaško parado v londonskem Hyde Parku, kjer je 20.000 članov angleške civilne obrambe korakalo pred kraljem in kraljico. Angleška »National Service« šteje že milijon 250.000 moških in žensk.

Če se ogledamo po dogodkih preteklega tedna, lahko ugotovimo, da se v teh osmih dneh politični položaj v Evropi ni poslabšal. Če govorimo o poslabšanju političnega položaja, mislimo pri tem vselej na Gdansk; to svedoči o tem, da je Gdansk še zmerom boleča rana Evrope, žarišče, kjer bi se utegnil vneti svetovni požar.

O gdanskem vprašanju je v ponedeljek govoril v spodnji angleški zbornici predsednik angleške vlade Chamberlain. Ze samo okoliščina, da je predsednik vlade tega velikega imperija znova povzel besedo o tem problemu, kaže, da evropske velesile vso svojo pažnjo še zmerom posvečajo slobodnemu mestu Gdansk.

Vodilni možje angleškega imperija se zelo dobro zavedajo, da so zadnja leta o marsikaknem perečem političnem evropskem problemu govorili s premalo poudarkom in s premalo odločnosti. Zato vidimo danes, da se vse znova vračajo k vprašanju Gdanska, da ob sobotah ne odhajajo iz Londona in da ob vsaki priložnosti poudarjajo svoje stališče: vprašanje Gdanska za ne pomeni zasebnega vprašanja med Poljsko in Nemčijo, temveč vprašanje, ki utegne sprožiti svetovno vojno.



Tale evropski zemljevid kaže države, ki so jim pri rusko-angleško-francoskih pogajanjih ponudili jamstva. Nekatere izmed njih, zlasti baltične države, so ponudbo odločno odklonile. Na sliki so označene te države: 1. Holandska, 2. Belgija, 3. Švica, 4. Finska, 5. Estonika in Letonska, 6. Litva, 7. Poljska, 8. Romunija in 9. Turčija. Zraven spada tudi Grčija.

Predsednik angleške vlade Chamberlain je v svojem ponedeljskem govoru v spodnji zbornici med drugim dejal:

»Najnovejši dogodki v Gdanku so morali neizogibno povzročiti strah, da bi v Gdanku utegnili priti do izpremembe zdanega stanja zaradi enostranskega dejanja, ki bi ga bili izvršili po vzoru nekaterih prejšnjih potez in bi tako Poljsko in druge velesile postavili pred dovršeno dejstvo.«

»Gospoda, člani spodnje zbornice bodo spoznali: če bi dogodki šli po poti, ki sem jo bil razložil, te zadeve ne bi mogli obravnavati kot čisto zasebno vprašanje, niti kot vprašanje pravic in interesov prebivalcev Gdanska, ki očitno z robene strani niso ogroženi. Spoznali bodo, da bi takšen razvoj dogodkov pomenil ogrožanje poljske neodvisnosti in svobode.«

»Zagotovili smo Poljski pomoč v primeru, da bi prišlo do očitnega ogrožanja njene neodvisnosti, do ogrožanja, ki bi ga v Varšavi spoznali za dovolj nevarno, da se mu upro z vso silo. Mi smo trdno odločeni, da tako tudi ukrenemo.«

Kakor vidimo, je položaj v Gdanku še zmerom zelo resen. Angleži so spoznali za potrebno, da še enkrat poudarjajo svoje stališče; to stališče, ki ga beremo iz besed predsednika angleške vlade Chamberlaina, je popolnoma jasno in nedvoumno: sprememba zdanjega položaja v Gdanku bi pomenila za Anglijo povod za vojno.

Angleško časopisje komentira ta govor in podčrtava, da se iz njega jasno vidi, kako dalekosežne posledice utegne izzvati sprememba zdanjega stanja v Gdanku. Prav tako podčrtava angleško časopisje, da bo Anglija vsekakor dala svojo pomoč, če bi Poljska ugotovila, da so ogroženi njeni življenjski interesi in če bi v obrambo teh interesov stopila v vojno.

Nemško časopisje pravi, da je bila Nemčija pripravljena na takšno izjavo in da besede angleškega ministrskega predsednika samo podžigajo Poljake.

Na Poljskem so s izjavo angleškega ministrskega predsednika Chamberlaina zelo zadovoljni. Poljsko časopisje poudarja poljsko pravico do Gdanska, tu in tam pa slišiš skoraj fantastične predloge, ki bi se po njih to vprašanje dalo urediti, tako da se kratko in malo zamenja prebivalstvo. Nemci iz Gdanska naj bi se preselili v Nemčijo, Poljaki iz Nemčije pa na Poljsko.

Poročila, ki prihajajo iz Gdanska, vedo povedati, da se položaj prav poslednje dni spet poostruje, in da se v

Gdanku vrši skrito oboroževanje in utrjevanje. Dopisnik Reuterjeve agencije v Gdanku je te dni šel na hrib Bischofsberg, kjer se baje nahajajo otroška igrišča. Po njegovem pripovedovanju je na hribu opazil mnogo čet, žične ovire, vojaške tovarne avtomobile, strelske järke in protiletalske topove, ni pa opazil otroških igrišč.

Kjoseivanov v Berlinu in na Bledu

Ob koncu preteklega tedna je bolgarski ministrski predsednik dr. Kjoseivanov uradno odpotoval v Berlin. Med potovanjem skozi Beograd je dr. Kjoseivanov imel dolg razgovor z našim zunanjim ministrom dr. Cincar-Markovićem, prav tako se je pa tudi ob svoji vrnitvi ustavil na Bledu, kjer sta se bolgarski in jugoslovanski zunanji ministri ponovno sestala in priskrbo pogovorila o zunanjih politiki obeh držav.

Po končani svetovni vojni, iz nje je Bolgarija izšla premagana, so se Bolgari naslonili na tiste države, ki jim mirovne pogodbe prav tako niso bile po volji. Znašla se je torej v družbi z Nemčijo, Madžarsko, pa tudi z Italijo. Zadnjih dvajset let se je Bolgarija obračala do svojih prijateljev in vse znova podčrtavala potrebo po reviziji mirovnih pogodb, potrebo, da dobi nazaj Dobrudžo in izhod na Egejsko morje. Dolež tega Bolgarija ni dosegla, toda prav tako tudi svojih načrtov ni opustila. Tudi danes ima vsak bolgarski zunanji minister, ne glede na to, ali je to dr. Kjoseivanov, ali kdo drugi, za prvo nalogo dobiti nazaj Dobrudžo in izhod na Egejsko morje. V zvezi s tem je nedvomno tudi odhod bolgarskega zunanjega ministra v Nemčijo.

Bolgarskega zunanjega ministra so za časa njegovega bivanja v Nemčiji sprejeli nemški kancler Adolf Hitler, zunanji minister von Ribbentrop in tudi druge ugledne politične osebnosti. Ob tej priložnosti objavljamo nekaj besed iz nagovora dr. Kjoseivanova v Berlinu nemškemu zunanjemu ministru von Ribbentropu:

»V naporu, da po zgledu Nemčije odstrani krivice in da ustvari pogoje za miroljuben razvoj, Bolgarija z veseljem spremlja razvoj nemškega naroda pod modrim in dalekovidnim juje svojo vero v bodočnost.«

Bolgarski časopis »Dnes«, glasilo bolgarske vlade, je ob priložnosti obiska predsednika vlade in zunanjega ministra dr. Kjoseivanova napisal dolg čla-

nek; v njem pravi, da je napočil čas, ko mora vsak narod preizkusiti čvrstost tal pod svojimi nogami in vrednost svojih odnosov z bližnjimi in daljnimi državami, glede na svoje višje naloge samoobrambe, kakor tudi zaradi sodelovanja pri mirovnem delu.

»Nemški narod, čigar usodo smo po vojni delili tudi mi, najbolje razume žalost in težnje Bolgarije, kakor tudi mi razumemo njegove. Kajti Neuilliska pogodba je bila točna kopija versailleske pogodbe.«

»Danes more Bolgarija po dvajsetih letih težkih izkušenj z mnogimi razlogi in s kar največjim prepričanjem in iskrenostjo apelirati na vse: v peti miru je še en trn in ta trn ovira hojo. To veliko nezaupanje je ostalo kot dediščina svetovne vojne. Pustite, da ta trn odstranimo. Mi s svojimi šibkimi močmi delamo in bomo delali pri tem delu, ki bo odločilno za vse.«

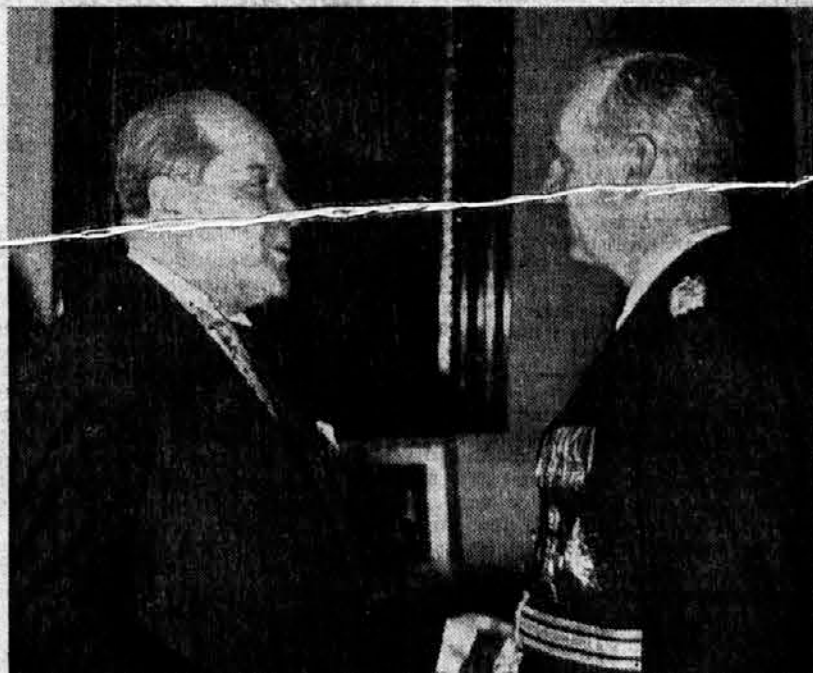
Po povratku iz Nemčije se je predsednik bolgarske vlade in zunanji minister dr. Kjoseivanov ponovno sestel z našim zunanjim ministrom dr. Cincar-Markovićem na Bledu, prav tako je bil povabljen pri knezu namestniku Pavlu v avdienco in h kosilu na Brdu.

Oba zunanja ministra sta o svojih prisrčnih razgovorih izdala uraden komunikat; v njem sta podčrtala potrebo po še večji poglobitvi politike sodelovanja med Bolgarijo in Jugoslavijo, potrebo po kar najtesnejšem in priskrben gospodarskem zblizanju in po dobrem političnem razmerju do vseh sosedov. Prav tako sta ugotovili, da o politika neodvisnosti in nevtralnosti najbolj ustreza interesom Bolgarije in Jugoslavije in interesom miru na Balkanu.

Poslednji razgovori med bolgarskim in našim zunanjim ministrom so bili v znamenju utrditve bolgarsko-jugoslovanskega prijateljstva, ki je nedvomno neobhodno potrebno za mir in napredek na Balkanu. Da bo to delo uspešno, je nedvomno, kajti naš zunanji minister dr. Cincar-Marković je bil njega dni poslanik v Sofiji, dr. Kjoseivanov pa poslanik v Beogradu. Oba torej pozarata, ne samo težnje svojih narodov, temveč tudi pota, ki lahko še bolj združijo dve bratki balkanski državi.



K nemško-bolgarski zvezi: črtkasti deli na zemljevidu označujejo ozemlje, ki ga je morala Bolgarija po vojni odstopiti Grčiji in Romuniji in ga zdaj zahteva nazaj.



Predsednik bolgarske vlade Kjoseivanov (na levi), čigar obisku v Berlinu pripisujejo velik politični pomen, pozdravlja nemškega zunanjega ministra Ribbentropa.



Winston Churchill, ki bo baje kmalu stopil v angleško vlado kot mornariški minister.

Razgovori v Moskvi

Razgovori med angleško, francosko in rusko vlado se še zmerom nadaljujejo. Po najnovejših poročilih utegnemo sklepati, da so ti razgovori prišli na mrtvo točko. Videti je, da so ovire, ki stoje na poti temu sporazumu, ogromne, skoraj nepremostljive. Prevladuje prepričanje, da se sporazum tako kakor so si ga bili zamislili, ne bo dal uresničiti, da je pa verjetno, da se bo zaključil trojni sporazum o medsebojni pomoči. Ta sporazum bi poleg ostal odprt tudi za vse druge države, ki bi želele pristopiti in si tako zagotoviti angleško-francosko-rusko pomoč.

Spopadi na mandžursko-mongolski meji

Poročila, ki prihajajo z mandžursko-mongolske meje govore, da to niso več navadni obmejni spopadi, praske, temveč poskus s strani Japonske, uničiti glavno moč bodočega vojnega nasprotnika. Zdi se, da so spopadi na mandžursko-mongolski meji predigra velikega spopada na Daljnem Vzhodu. Ne smemo pozabiti, da se vojaški spopadi okrog jezera Buji-Nora odigravajo istočasno s japonskim pritiskom na angleške koncesije, in da se torej na Daljnem Vzhodu pričenjajo nova poglavja v starem nasprotstvu med Japonci, Veliko Britanijo in Rusijo.

Pogoji za kakšno novo pogajanja med Japonsko in Veliko Britanijo so kaj pesimistični. Napovedani razgovori se bodo baje začeli prihodnji teden, toda z japonske strani slišimo že danes, da želi Japonska svoje odnose na Daljnem Vzhodu popolnoma preduriti, in da bo morala Velika Britanija vsekakor popolnoma spreminiti svoje dozdane stališče.

Družinski tednik

Mi, Bežigradci...

O Bežigradu so že veliko pisali. V prvi vrsti zato, ker se zmerom ni urejeno vprašanje železniškega prelaza na Tyrševi cesti. Vprašanje podvoza, nadvoza, itd. Če vas slučajno lepega dne zanese pot v Kačičevo gostilno, kjer se po dvorišču kosato spreha debela gos, vam bo vsak Bežigradec prav rad razložil, kako bi se ta problem lahko uredil. Toda to ni edina senzacija Bežigrada. Zadnjič na primer smo imeli tam pri nas kar dva cirkusa. Cirkus 'Medrano', ki nam je skoraj ves mesec s svojo melodično glasbo slajšal večerne ure in nam pomagal obračati se po posteljah z ene strani na drugo, je sicer te dni že odinil, toda še pred odhodom je dobil hudo konkurenco v novem cirkusu 'Buffalo'.

Kadar koli slišim besedo 'Buffalo', se spomnim na 'Buffalo Billa', in v tej besedi je zajet ves poim o ameriškem divjem zapadu. Pri prvi predstavi cirkusa 'Buffalo' so se odigravali prizori, popolnoma v duhu ameriškega divjega zapada. Ljudje so stali pred cirkuško blagajno kakor pred nabojalnico. Ker nas je množica zajela v svoj tok, sem prav dobro občutil prisrčnost njenega objekta. Tisti, ki so bili zadaj, so nas potiskali naprej, tisti pa, ki so bili čisto blizu blagajne in že precej oznojeni, so nas potiskali nazaj. Lahko si predstavljate, da takšno valovanje naprej in nazaj, na levo in na desno ni bilo nič kaj prijetno, posebno če se spomnim, kako obupno so moja kurja očesa pri tem trpela.

Vsi smo prišli noter. Toda šele tedaj smo videli, da nas je prav za prav bilo preveč. Vsa stojišča in vsi sedeži so bili prenapolnjeni. Lahko si mislite, da je nastalo življenje in vpitje, ker tisti, ki so imeli zadaj sedeže, niso ničesar videli. Pred njimi je bila množica tistih, ki so stali in ki jim je bilo v tolažbo le to, da so v rokah držali vstopnico za sedež. Ljudje ne bi bili ljudje, če si ne bi znali pomagati. Vsi, ki so sedeli, so kratko in malo stopili na svoje sedeže, tako da je skoraj polovica cirkusa stala. Pod težkim bremenom so kajpak pokale klopi druga za drugo, kar je cirkuškemu izbranimu programu dalo še posebno pikantnost.

Cirkuška predstava sama po sebi ni bila napačna, le ljudem se je zela zamerilo, da v areni niso nastopili tigri in levi. Res je, da ste si tigre in leve lahko ogledali na velikih slikah, zastoj ali za dva dinarja v kletkah, toda ljudem je bilo žal, da te zveri niso nastopile v areni in da jim je tako ušla možnost videti morebitni krvavi spopad med temi afriškimi krcinami in krotileci.

Toda nikar ne sklepajte, da je to zrcalo nas Bežigradcev. Cele procesije ljudi so po predstavah hitele v mesto in tudi več razkošnih avtomobilov je stalo pred cirkusom, in ti so bili prav tako last mestnih ljudi. Ne, mi Bežigradci nismo takšni. Ko pridete lepega dne k nam v vas, boste spoznali, kako dobrodušni ljudje smo in kako lepo se da z nami pokramljati.

Kronist.

Politični teden

IZKLJUČITEV DR. STOJADINOVIČA IZ JRZ

V nedeljo je bila seja ožjega in širšega odbora JRZ v Beogradu. Sejo je kot podpredsednik otvoril predsednik senata dr. Korošec. Potlej so volili glavni odbor in za predsednika izvolili predsednika vlade in notranjega ministra Dragišo Cvetkovića, za prvega podpredsednika še nadalje dr. Korošca in za drugega podpredsednika ministra brez portfelja dr. Kulenovića.

S sklepom glavnega odbora so izključili iz stranke dr. Stojadinovića in nekaj njegovih pristašev, in sicer zato, ker so poskušali razcepiti stranko in ji škodovati. Glavni odbor je obsodil njihovo delo in posebno njihovo neosnovano interpelacijo v narodni skupščini.

Bolgarski ministrski predsednik Kjoselvanov se je pretekli teden mudil v Beogradu in se sestal z našim zunanjim ministrom. O prijateljstvu med Bolgarijo in Jugoslavijo je dejal, da je najtrdnjše v najtežjih dneh in da se bo zlasti v prihodnjih dneh poka-

Ljubezenska tragedija pod cirkuškimi šotori

V zakonu lepe Rumljanke Nade in cirkuškega lastnika Vinickega se je rodila hčerka Eminka, ki zdaj nastopa v očetovem cirkusu kot najmlajša jahalka

Ruma, julija.

Pred trinajstimi leti je gostoval v Rumi cirkus 'Koloseum'. Vodili so ga in tudi nastopali v njem trije bratje, Joži, Toni in Louis Vinicki. Eden lepši od drugega. Cirkus je slovel po prekrasnih konjih in po šaljivem Avgustu 'Čiče-Ričiju'. Vsa Ruma je drvela v cirkus, in vse predstave so bile razprodane.

Lepe Rumljanke so kaj hitro spoznale, da je najlepši izmed treh bratov 'Čiče-Ričio' Louis Vinicki. Posebno je bil vseh nenavadno lepi in bogati Rumljanki Nadi. Okrog njega in nje se je spletel ljubezenski roman s tragičnim koncem. Gospod Vinicki, zdaj edini lastnik cirkusa, prekrstil ga je v 'Cirkus Canastrelli', je te dni prišel s svojim podjetjem v Ruma in takole pripoveduje o tistih čudovitih dneh:

Nada je bila izredno lepo dekletce. Bil sem ravno pri blagajni, ko je kupovala vstopnice za cirkus. Ogovoril sem jo. Bila je nekoliko nejevoljna. Toda mene je vlekle k njej. Srečala eva se kmalu nato pri neki šivilji. Bila je zelo ponosna in že se mi je zdelo, da bo vsa moja ljubezen zaman. Nekaj dni nato me je pa Nada povabila h kosilu, ker sta se njena roditelja nekam odpeljala. Tedaj sem ji razkril ljubezen. Se je oklevala. Vedel sem, da me bodo njeni starši zavrnili

ko snubca, bil sem samo navaden artist. To sem ji tudi razložil. S krvavečim srcem sem se poslovil od nje, ko smo kmalu nato s cirkusom odpotovali iz Rume.

Ko smo prispeli v Zemun, mi je neki postrešček prinesel pismo. Vedel sem, da je od nje. S tresočimi se rokami sem ga odprl. V njem je bilo napisano: »Tu sem. Ne oklevaj, kajti jaz grem s teboj, ali pa v smrt!«

Ni bilo časa za premislek. 13. februarja 1927. leta sta se Nada in g. Vinicki poročila. Bila sta nepopisno srečna, čeprav so Nado starši izobčili iz družine in ji pisali, naj se nikoli več ne vrne domov. No, Nada tudi ni mislila na vrnitev, cirkuško življenje ji je bilo zelo všeč. S svojim možem in njegovimi brati je prepotovala Bolgarijo, Rumunijo in Grčijo. V Grčiji je pa mlada žena dobila malarijo. Ta strašna bolezen je pričela slabiti že ilak nežni Nadin organizem. Vinicki je vse storil, da bi njegova ljubljena žena ozdravela. Vodil jo je od zdravnika do zdravnika, pošiljal v razna zdravilišča, toda vse zaman. Naposled jo je poslal v Liptovski Sveti Mikulaš v Visoke Tatire, v slovito češko zdravilišče. Toda tudi to ni pomagalo. Lepa Nada je hiral kakor utrmana cvetlica, neko jensko jutro je umrla v močevnem naročju in v objemu svoje hčerke edinke.

Kmalu nato je g. Louis Vinicki sam

prevzel vodstvo cirkusa. Vso energijo je odtejal posvečal svojemu podjetju in ga je skušal kar najbolje izpopolniti. Vso svojo ljubezen je pa dal svoji edinki Eminki, hčerki ljubljene žene Nade. Mala Eminka je imela kar najboljšo izbrano vzgojo. Zdal je dopolnila 11. leto in bo letos pričela hoditi v gimnazijo. Dolej je mala Eminka večkrat nastopala v cirkusu kot jahalka, in sicer čisto po svoji želji. Te dni je pa cirkus spet prispel v Ruma. Mala Rumljanka je očarala svoje rojake, tako izvrstno jaha. Mnogim ljudem, ki so poznali pokojno Nado, so ob pogledu na njeno hčerko prišle solze v oči. Eminka je namreč svoji materi za čudo podobna.

Gospod Vinicki je izjavil, da bo dekletce izsolal, potlej jo bo pa morda dal k filmu, kajti Eminkin stric, nekdanji lastnik cirkusa 'Koloseum', Joži, je zdaj pri 'Ufa-filmu'. In tamkaj so se že dogovorili, da bodo romantično ljubezensko zgodbo lepe Rumljanke in cirkuškega ravnatelja filmali in da bo vlogo svoje matere igrala Eminka, kakor hitro bo toliko dorasla.

Rumljani zdaj občudujejo 'svoje' dekletce in pravijo, da ne bo dolgo, ko si jo bo prišel ogledat tudi Eminkin ded, ki je pred leti spodil njeno mamo zaradi prepovedane ljubezni od hiše, in do današnjega dne ni hotel ničesar slišati ne o pokojni hčerki Nadi ne o svoji mali vnukinji.

zala njegova vrednost. — Egiptovski zunanji minister Jahja paša se je na poti po jugovzhodnih evropskih državah ustavil tudi v Jugoslaviji. Sestal se je z našim zunanjim ministrom, trgovskim ministrom in predsednikom vlade. V avdienci so ga sprejeli tudi kraljevi namestniki. Iz Beograda je odpotoval na Bled, odtod pa skozi Oplenac in Niš domov. — Nj. Vel. kralj Peter je obiskal Dubrovnik. Ogledal si je mesto in njegove znamenitosti;

Pogajanja med Rusijo in Anglijo se še nadaljujejo. Pretekli teden so Angliji poslali nove predloge, zdi se pa, da pogajanja ne bodo kmalu uspešno zaključena. — Poljska je odklonila papežev posredovanje glede Gdanske. Zdal se Vatikani trudi, da bi uspešno posredoval vsaj med Italijo in Francijo. — Bolgarski ministrski predsednik Kjoselvanov se je v Berlinu razgovarjal s kanclerjem Hitlerjem in zunanjim ministrom Ribbentropom. Nem-

Italijanski zunanji minister Ciano je odpotoval v Španijo, kjer bo ostal 10 dni. S tem se bo italijansko-špansko prijateljstvo še poglobilo. — Anglija bo dala svojim zaveznicom Poljski, Rumuniji, Turčiji in Grčiji 25 milijard dinarjev posojila. Porabile ga bodo predvsem za oboroževanje. Angleški tisk priznava, da je angleško posojilo žrtev za lastno varnost. — Dveletnico japonsko-kitajske vojne so praznovali pretekli teden na Daljnem Vzhodu. Ja-



Le mizar zna narediti pohištvo

kakor more perilo čisto oprati le dobro milo. Terpentinovo milo Zlatorog da gosto belo peno, ki z lahkoto odstrani vsako umazanijo. Le malo truda - in perilo je snežno belo, prijetno poduhteva in ostane dolgo trdno.



ljudje so ga povsod navdušeno pozdravljali. — Zlet bolgarskih Junakov v Sofiji, ki so se ga udeležili tudi zastopniki Sokolov iz vse Jugoslavije, je otvoril kralj Boris. V govoru je poudaril, naj složno delo Junakov in Sokolov pripomore k še večji poglobitvi prijateljstva med obema državama. — Predsednik bolgarske vlade Kjoselvanov se je domov grede iz Nemčije ustavil na Bledu, kjer se je sestal z zunanjim ministrom Cincar-Markovičem in mu poročal o svojih razgovorih v Berlinu.

čija namreč namerava podpreti bolgarsko zunanjo politiko. — Južnotirolski Nemci, ki so prišli po vojni pod Italijo, se bodo izselili v Nemčijo. Nemcev je še dobrih 200.000

— Na mongolski meji se vrše krvavi spopadi. Položaj je baje skrajno resen. — Francoski zunanji minister Bonnet je govoril o moči angleško-francoske zveze in o njuni mirovni politiki. Poudaril je, da sta za zaščito svoje neodvisnosti pripravljeni na sleherno žrtev. —

ponci so jo proslavljali z zmagovalnimi manifestacijami, kitajski general Cangkajsek je pa pozval vse Kitajce v boj proti Japoncem. — Nemški židje bodo morali po novi uredbi skrbeti sami zase. Vsi bodo člani posebne zveze židov, ki bo morala skrbeti za izseljevanje, šolanje in za onemogle. Sedež zveze bo v Berlinu, podružnice bodo pa v večjih nemških mestih. — Japonski zunanji minister Huranuma je časnikiarjem izjavil, da bo Japonska v kar najkrajšem času uvedla novi red na Daljnem vzhodu. Anglija naj

Banka Baruch

11. Rue Auber, PARIS (9e)

Odpremilja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vrši vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64. Bruxelles; Holandija: št. 1458-66. Ded. Dienst; Francija št. 1117-94, Paris; Luxemburg: št. 5967. Luxemburg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

se temu nikar ne upira, sicer naj se že vnaprej odreče pogajanj glede spora v Tientsinu, Japonska upa, da bo kmalu lahko ustanovila osrednjo vlado na Kitajskem in združila dozdajne pokrajinske. — Poljska je stavila Nemčiji štiri pogoje za sporazum o Gdanku. Zahteva namreč, da ostane Gdansk samostojen in v carinski zvezi s Poljsko. Gdanski Nemci imajo dovolj možnosti za svoj kulturni razvoj, puste ga naj pa tudi gdanskim Poljakom. Zdal je le še vprašanje, kdo bo dal pobudo za pogajanja. — Chamberlain je v spodnji zbornici te dni izjavil, da je po napetosti v Gdanku zavladalo nezaupanje med velesilami. Kljub temu Anglija poudarja, da bo izpolnila svoje obveznosti do Poljske. Upa pa, da se bo spor zaradi Gdanske še mirnim potom rešil. Anglija meni, da so se zmerom možna pogajanja med Nemčijo in Poljsko. — Med Anglijo in Poljsko so se začela pogajanja za tesnejše gospodarsko, politično in vojaško sodelovanje. Podobna pogajanja se bodo začela tudi med Poljsko in Rusijo. — Smodnišnica je eksplodirala v bližini Salamance v Španiji. Pri eksploziji je ubilo okrog 150 ljudi, ranjenec je pa okrog 1500. Domnevajo, da je zločin delo republikancev, ki zadnje čase rovarijo po srednji Španiji.

8.000 naših Sokolov je pohitelo v Sofijo na jubilejni zlet bolgarske Zveze Junakov, ki bo proslavila štiridesetletnico svojega obstoja. Ob tej priložnosti bodo Sokoli še bolj poglobili prijateljske vezi z bolgarskimi Junaki, ki so z njimi vred člani skupne Slovenske sokolske zveze.

Francoski balonek je padel na hrvaška tla. Našel ga je blizu vasi Punikav pri Ivanuku blizu Zagreba Jure Maloić. Na tem balončku je bila prilezana dopisnica, naslovljena na neko gospo iz Lyona na Francoskem. Na njej je izražena želja, naj tisti, ki balon najde, napiše nanjo kdaj in kje ga je našel in dopisnico odpošlje. Dopisnico je najditelj res izpolnil in jo odposlal na Francosko.

Zaščito pred soncem zahteva tudi Vaša koža. Sonce jo utrjuje! Solea krema pa jo varuje, hrani, hladi in gladi. Solea krema za boljšo prehrano kože.

Egiptovska kuhinja. V najstarejši zdravniški knjigi, ki jo poznamo in ki jo je napisal neki egiptovski zdravnik pred 5000 leti, je posvečen znanen odstavek cikoriji, ki so jo Egipčani zelo cenili in jo redno uživali zavoljo redne prebave. Prednosti te blagodejne rastline uživamo mi danes v beli kavi s Pravim Francem, katerega izdelujejo iz korenin domače, požlahtnjene cikorije.

Listek „Družinskega tednika“

Možnost zaslužka na Angleškem

Angleški jockeyji imajo boljše plače kakor kateri koli drugi stan na svetu. To mnenje sem si pridobil v dvajsetih letih službe na davkarji.

Prvovrstni jockey može zaslužiti na leto brutto 10.000 funtov šterlingov, v našem denarju 2 milijona 600 tisoč dinarjev. V resnici dela na dan samo tri ure. Res je, da ima mnogo izdatkov, toda še vseeno mu ostane 7.000 funtov čistega dobička. Povprečen jockey lahko mirnega srca upa na 2.500 funtov. Ta poklic ni posebno naporen in v dvajsetih letih si pameten jockey lahko tako varčuje, da gre v pokoj. Najtežja naloga jockeyja je v tem, da se ne zredi in ne postane pretežak.

Edini športniki, ki si res denar služijo, so boksaarji. Toda njih plače niso tako visoke kakor plače jockeyev in tudi njih delovna zmogljivost ne traja tako dolgo. Igralci kriketa in nogometa se morajo zadovoljiti s 400 funti na leto. K temu je treba prišteti tudi morebitno udeležbo na dobičku, ki pa kajpak ni preveč pogosta.

Vse službe, ki so v zvezi z napitninom, nesejo lepe denarce. Prvi ste-

ward na prvovrstni ladji lahko dobi na leto 1.000 funtov napitnine poleg redne plače.

Tudi natakariji, in ne samo tisti po dragih hotelih, služijo ogromne vsote. Mnogi od njih zaslužijo 1.000 funtov na leto. Dobre dohodke imajo tudi frizerji in frizerke, prav tako tudi maserji in maserke.

Dohodki filmskih zvezd so javna skrivnosta, čeprav pogosto niso tako bajno visoki, kakor jih popisujejo v časopisih. Zelo slabo so pa plačani umetniki v radijskih postajah, glede na ogromno število radijskih poslušalcev.

V svobodnih poklicih so na prvem mestu odvetaurji v višjih instancah, z letnim zaslužkom okrog 200.000 funtov. Sicer je po povprečno bolje biti odvetaur nižjih instanc.

Odvetaurki za lastno prakso s sedežem okraja lahko pričakuje 2.000 funtov povprečnih dohodkov. Mnogo več pa zaslužijo postrani pri različnih spekulacijah. Povprečen zdravnik v mestu lahko upa na 1.500 funtov na leto, toda njegovo delo je že napornejše. Zobozdravniki in okulistji zaslužijo približno enako, le redko kdo od njih zasluži več ko 1.000 funtov na leto, toda po drugi strani se pa lahko zanese na 500 funtov na leto.

Bolničarska služba daje ženskam dobre možnosti zaslužka. Služba v bolnišnici, s slabo plačo je kajpak samo nekakšna vajeniška doba. Bolničarke-strokovnjakinje so pa zelo dobro plačane. Navadna okrajna bolničarka zasluži okrog 450 funtov na

leto. Za to plačo mora pa varovati in negovati na leto okrog sto otrok.

V trgovski stroki so na prvem mestu trgovski potniki. Se zdaj zaslužijo približno 10.000 funtov na leto. Od mnogih trgovskih vej, ki se z njimi bavijo trgovski potniki, daje največ možnosti zaslužka tobak, čeprav je to relativno najlažje delo. Tobak se prodaja skoraj sam.

Zastopniki zavarovalnih družb, ki imajo svoje odjemalce v višjih krogih, zaslužijo tudi do 10.000 funtov na leto. Toda tudi njihovi izdatki so zelo veliki. Na splošno pa zavarovanje na Angleškem kar čedno nese.

Oljveka pa preseneti, kako malo so vredne na angleškem delavskim trgu diplomske ocene. Suplent v srednji šoli dobi kvečjemu 3 funte na teden, kemik pa 5 funtov. Povpraševanje po akademsko naobraženih močeh je pač manjše od ponudbe.

Videti je, da so v ženskih službah najboljše plačane dobaviteljice velikih tekstilnih trdk. Te zaslužijo okrog 1.000 funtov na leto, razen tega dobe pa za božič kopico lepih daril. Strojepiske so relativno slabo plačane. Najbolje zaslužijo strojepiske v uradništvih, toda tam morajo znati pa še druge stvari, in ne samo strojepiske.

Pisatelji imajo vse mogoče dohodke. Neki znani, toda ne slaven pisatelj, je na primer zaslužil neko leto 800 funtov, drugo leto je poskočil na 2.000 funtov, tretje padel na 1.000 funtov, letos je pa zaslužil 4.000 funtov. Pisatelji, znani po vsem svetu, pa zaslužijo tudi do 20.000 fun-

tov na leto in obdrže ta zaslužek tudi v poznejših letih.

Od obrtnih podjetij se najbolj obnesejo pralnice perila, zdi se, da se zadnji čas njih položaj še izboljšuje. V povprečno majhnem mestu s 30.000 prebivalci sta vsaj dve pralnici, vsaka od njih zasluži 1.500 funtov, razen teh dveh je pa še nekoliko manjših s povprečnimi dohodki od 250 do 1.000 funtov.

Zato je neizmerno težko izbrati industrijo, ki se najbolj obnese. Če izberemo največja podjetja, bi dejal, da je najbolj donosna tekstilna industrija, posebno industrija za izdelavo srajc. Izdelovalnica srajc nese vsako leto okrog 10.000 funtov. Zdi se, da je to podjetje, ki daje največ dohodkov pri najmanjšem tveganju.

Vse trgovine, ki prodajajo jestvine in pijače, dobro gredo. Toda konkurenca velikih trgovskih hiš pritiska na te trgovine, da se morajo izvijati, kakor vedo in znajo. Danes je za trgovca z mešanim blagom, če ima družino, neobhodno potrebno, da je osebnost, in da ima dober nastop, ki je všeč ženskam. Biti mora sposoben tudi za druge usluge, ki niso v neposredni zvezi s trgovino, razen tega se mora pa specializirati. Dobra sluzina nese delikaten trgovini 1.000 funtov več na leto, in sicer kljub najhujši konkurenci.

Tudi krojači, kljub zelo hudi konkurenci, zaslužijo do 1.500 funtov na leto. Toda krojač s takšnim zaslužkom je bela vrana med trinajstimi drugimi, ki komaj životarijo.

OKVIRJI

za
SLIKE, FOTOGRAFIJE, GOBELINE
JULIJ KLEIN
LJUBLJANA, Wolfova ul. 4



»Včeraj sta se dva zdravnika zaradi mene dobojevala.«
»Z mečem ali s samokresom?«
»Ne s prvim ne z drugim. Drug drugemu sta napisala recept.«

Dva častnika sta utonila pretekli teden pri Goritici v Cerkljanskem jezeru. Iz Logatca sta se z avtomobilom odpeljala na izlet poročnik Božo Nikolič iz Sabea in podporočnik Gijuro Devetak iz Sunje. Ob jezeru sta se ustavila in se šla kopat. Kmalu pa sta drug za drugim izginila pod vodo. Trupli so ljudje potegnili iz vode šele čez eno uro. Ljudje domnevajo, da je Devetaku najbrže zmanjkalo tal, pa je v strahu potegnil za seboj še prijatelja.

Ogromno škodo povzročata dim in zastrupljena voda iz bogatega bakrenega rudnika v Boru po vsej okolici. Nekdaj bogati kmetje so čisto obubožali in se nekateri že selijo iz svojih uničenih posestev. Pred petimi leti so izračunali, da sta dim in zastrupljena voda napravila v štirih letih v okolici Bora več kot tri milijone dinarjev škode.

Ljubljansko sodišče je oprostilo Ivana Jamnika, posestnika iz Vrhovec pri Ljubljani. Zagovarjali se je moral zaradi umora svojega sina. Ker mu pri razpravi niso mogli dokazati krivde, je bil oproščen. Prav tako je sodišče oprostilo Jožico R., trgovsko pomočnico, ki je pri Kletah po malomarnosti ustrelila svojega zaročenca Andreja Jakopiča. Jakopič je namreč pred svojo smrtjo priznal, da se je nesreča pripetila po njegovi krivdi.

Novo tovarno za svilo bo sezidalo tekstilno velepodjetje J. Hutter in drugi v Mariboru. V tovarni bo zaposlenih okrog 300 delavcev. Tovarna bo izdelovala blago samo za izvoz.

Višnje so letos bogato obrodile v Dalmaciji. 200 vagonov svežih in prav toliko suhih višenj bodo trgovci izvozili v Ameriko, Anglijo in Rusijo. Sveže višnje prodajajo po 150 do 175 din. kilo.

Novi kirurški oddelek bodo odprli jeseni v ljubljanski bolnišnici. To novico bodo z veseljem pozdravili zlasti bolniki, ki se morajo prav na kirurški oddelek zaradi pomanjkanja prostora drenjati po posteljah.

Malaria se je začela širiti v Medimurju in Mačvi. Od poplavi so ostale grde mlake in močvirja; v njih so se zalegli komarji, ki raznašajo malarijo. Tako je v Medimurju obolelo v zadnjem času več ljudi za malarijo kakor za trahomom, ki je v tem predelu zelo razširjen.

Svojo hčer je ubil, potlej pa izvršil samomor 50 letni premožni posestnik Anton Tratar z Bistrice pri St. Ruteni na Dolinskem. Ko je sin Leonertu na Dolinskem. Ko je sin Leonertu na Dolinskem. Ko je sin Leonertu na Dolinskem.

S češnje je padel in se ubil 32 letni Lojze Vidgaj, posestniški sin iz Primškovega pri Kranju. Fant se je hotel še enkrat pošteno naboliti češnje preden bi odšel odsedet v ljubljanske zapore štirimesečno kazen. Kaznovani so ga zato, ker je doma hranil modele za ponarejanje denarja. Vidgaj je s tako silo priletel na tla, da je bil pri priti mrtev.

Z barvanimi nohti se je zastrupila žena sarajevskega podjetnika Otona Drukerja in mati treh otrok. Na licu si je z nohti stiskala mozoljček in si zastrupila kri. Vse prizadevanje zdravnikov, da bi ji rešili življenje, je bilo zaman. Nesrečnica je čez dva dni izdihnila v hudih bolečinah.

Štirje vlomileci so odnesli posestniku Sumljaku iz Vrh pri Smartnem ob Dreti 7000 dinarjev in še nekaj drugih predmetov. Domači so jih opazili, ko so tatovi svoje delo že opravili. Na begu so predrznežji ukradli na paši kravo 10 letni Grosovi Micki.

Več ko 30.000 vtihotapljenih vžigalnikov so raztopili organi monopolne uprave v topilnici »Merkur« v Beogradu. Vsi vžigalniki so bili inozemskega izvora, ker jih ne sme izdelovati nobena naša tovarna.

Hlev se je zrušil na posestnika Franca Skoka iz Pristave pri Mengšu. Trumovje ga je hudo ranilo po glavi in mu prizadejalo tudi notranje poškodbe. Reševalci so ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

Po 16 mesecih se je oglasil za mrtvega proglasi sarajevski milijonar Moni Saloma. Pred šestnajstimi meseci so našli v Beogradu na bregu Save njegovo obleko; ker ga ni bilo na spregled, so menili, da je šel v smrt. Njegovega trupla pa niso našli. Vendar so ga oblasti proglasile za mrtvega.

ga in njegovi sorodniki so se polastili njegovega premoženja. Zdaj se je pa Saloma oglasil iz tujine z nekaj pismi.

Več ko dva in pol milijona dinarjev plačajo naši kolesarji na leto v cestni fond. Zato se je ljubljanska sekcija Zdrženja inženirjev in arhitektov zavzela za gradnjo kolesarskih poti. Z uvedbo kolesarskih poti, bi zavladal na naših cestah spel red. V dravski banovini je več ko 180.000 koles, od teh odpade na Ljubljano 20.000. Ti dve številki nam jasno govorita, kako potrebna je gradnja novih kolesarskih poti, ki bi bila pešcem in drugim vozilom zaprta.

Lokomotiva je oplazila na postaji Medvode branjevko od Sv. Katarine. Ženica je malo nalušna in ni slišala prihajajočega vlaka, ko je pobirala svojo prtljago. V zadnjem hipu jo je potegnil s tira neki moški, ki se mu ima branjevka zahvaliti za življenje. Tako je dobila branjevka le rane po rokah in nogah. Ponesrečenko so odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

Na tekmi za državno veslaško prvenstvo v kajaku, ki je bila preteklo nedeljo na Bledu, sta zmagala v dvojki Ljubljancina Gabršček in Močnik, v enojki pa Zagrebčan Vincenc Mirko. Startalo je devet čolnov, med njimi šest enojk in tri dvojke. Vsi tekmovalci so imeli isto, 15 km dolgo progo. V nedeljo bodo odšli vsi trije zmagovalci v Frankfurt, kjer se bo vršila mednarodna regata kajakašev na kratki progi.

Na semifinlni tekmi za srednjeevropski nogometni pokal je naš nogometni državni prvak BSK premagal madžarsko nogometno društvo Ujpešt iz Budimpešte. BSK je igral prav dobro in je dosegel rezultat 4:2.

16 novih letalcev je izšlo iz šole za civilne pilote Aerokluba v Beogradu. Najboljši med novimi piloti je neki mizar iz Grahova v Bosni. Ostali kandidati se še pripravljajo. Naša narodna obramba bo kmalu razpolagala s 500 novimi mladimi piloti.

Konjske dirke na dirkališču v bližini letališča v Devici Mariji v Polju so preteklo nedeljo prav lepo uspele. Na dirke je prihitelo okrog 3000 gledalcev. Prvo mesto v tekmi na 2100 metrov dolgi progi in hkrati nagrado 1600 dinarjev je dobila kobila »Krkac«, last Mihaela Gutmana, s časom 3 min. in 25 sek. Pri nagradnem skakanju čez zapreke je zmagal 6 letni konj »Bačko«, last Franca Vokača iz Ljubljane. Pri splošni ravni dirki dravske banovine je bil prvi 12 letni konj »Valencijs«, last poročnika Radomira Božičkovića s časom 2 min. in 1 sek.

V skakanju čez 12 zaprek je zmagal 9 letni konj »Dunavka«, last šole iz Zagreba, 2000 metrov dolgo progo je prva pretekla 8 letna kobila »Luka«, last Vinka Kunšterja z Vrhnike, s časom 3,36 min. Pri častniški gentlemen-ski dirki čez pet zaprek je zmagal 7 letni konj »Sumadinac«, last konjeniškega podporočnika Radomirja Pančiča iz Čakovca. Pri zadnji dirki na 2100 metrov dolgi progi je pa odnesla prvo mesto kobila »Gicendak«. Navdušeni gledalci so z velikim zanimanjem spremljali potek dirk.

Prvi nastop ženskega akademskega pevskega zbora je prav dobro uspel. Novi ZAPZ šteje 41 pevki in je že s prvim koncertom — dirigiral ga je France Marolt — pokazal, da bo postal eden najboljših ženskih pevskih zborov pri nas.

V Savinji je utonil 22 letni vojak Mato Bakula. S svojimi tovariši se je kopal v Savinji na Polulah pri Celju. Zasel je pa v globoko vodo; ker ni znal plavati, je kmalu izginil pod vodo. Ko so ga tovariši potegnili iz vode, je bil Bakula že mrtev.

90 let bo poteklo letos 16. septembra, odkar je prvič stekel vlak na progi Ljubljana—Celje. Z novo železnico so Ljubljana in kraji ob progi na novo zaživeli. Povečal se je promet in v Ljubljano so jeli prihajati tujci. Tudi kmetom se je počasi priljubila železnica; ladjarjem, brodnikom in čolnarjem pri nas.

Slovensko učitelstvo je proslavilo v Ljubljani 11. julija 50 letnico svoje stanovske organizacije. Slovesnosti, ki se je vršila v dvorani Delavske zbornice, se je udeležilo mnogo odličnikov. Govorniki so poudarjali pomen učiteljske organizacije v nacionalnem in prosvetnem življenju, ki ga širi med slovensko mladino.

13 industrijskih podjetij bo zgradila tvrdka Bala v Poljancih pri Bosanskem Novem ob progi Sunja—Bihač. V novih objektih bo družba »Celofanc« proizva-

jem, ki so dolje vzdrževali edini promet po Savi, je pa odvzela kruh in jih prisilila, da so prišli za drugo delo.

Z vilami je nabodel 13 letni Mihael Pulko 7 letnega pastirčka Vinka Gerliča iz Zgornjega Dupleka pri Mariboru. Gerlič je šel spal v listnjak. Ko je že trdno spal, je prišel v listnjak po stelo njegov tovariš Pulko. Zabodel je z vilami v listje prav na mestu, kjer je spal pastirček. Mali Vinko je dobil na glavi dve rani in jima je drugi dan podlegel.

IV. kongres jugoslovanskih geografov bo letos od 8. do 12. septembra v Skopju. Ob tej priložnosti bodo geografi priredili predavanja o Skopju in njegovi okolici, o novih izsledkih v geografiji, o geografiji v naših šolah, vrhu tega se bodo pa udeleženci kongresa lahko udeležili raznih poučnih ekskurzij.

Spominsko ploščo so odkrili planinci pred kratkim zaslužnemu slovenskemu planincu Alojziju Knafelcu. Ploščo je Osrednje društvo SPD iz Ljubljane vdalo v skalo pred kočo pri Triglavskih jezerih.

Če verjamete ali ne

V Ameriki koprne po kar najnenavadnejših senzacijah. Zdaj tekme v požiranju zlatih ribic nič več ne »vlečejo«, treba si je domisliti kak originalnejšega. Na takšno svojevrstno tekmo so se spomnili neki študenti v Newyorku. Priredili so — čisto resno — tekmo v požiranju gramofonskih plošč. Zmagal je študent Georg Patrick, ki je pojedel kar tri gramofonske plošče. Če verjamete ali ne, to nenavadno novico so objavili vsi ameriški časopisi.

»Otok s kokoškami očmi« so krstili kmetje iz Gračanina malega Meha Huskića. Fantiček namreč izgubi vid, kakor hitro se stemni. V mraku mu pade nekakšna mreža čez oči, le slabo razloči predmete okrog sebe, ko se pa znoči, ne vidi ničesar več, tudi če prižgo električno. Za nenavaden pojav se zdaj zanimajo razni zdravniki pa očesne bolezni. Mali Meho pa hodi spat s kokoškami in vstaja ko petelin oznanja dan.

Če verjamete ali ne, ljudje v Povardarju se okrog dve sto dni na leto — postijo. Posti se mlado in staro, kajpak v kratkih presledkih. Posebno hudo se je postiti tedaj, kadar je dosti dela na polju in ljudje potrebujejo vse svoje moči. Praviijo, da je najhujši »Petrov post«, ki traja pet tednov.

Vasica Bela krčka in Vočanin imata glavno skupno cesto. Ob tej glavni cesti stojita dve hiši. leva hiša pripada vasi Beli krčki, desna hiša pa vasi Vočaninu. Tako sta dve vasi v eni ulici. Ljudje na eni strani ceste so iz druge vasi kakor ljudje na drugi strani ceste. Čudno, kaj?

Slovensko učitelstvo je proslavilo v Ljubljani 11. julija 50 letnico svoje stanovske organizacije. Slovesnosti, ki se je vršila v dvorani Delavske zbornice, se je udeležilo mnogo odličnikov. Govorniki so poudarjali pomen učiteljske organizacije v nacionalnem in prosvetnem življenju, ki ga širi med slovensko mladino.

13 industrijskih podjetij bo zgradila tvrdka Bala v Poljancih pri Bosanskem Novem ob progi Sunja—Bihač. V novih objektih bo družba »Celofanc« proizva-



Rajši več kakor premalo!

Čim več prostora, tem udobnejša in lepša je vožnja. Podobno je pri zajtrku. Bela kava nam bolj uga, če je pripravljena z dobro mero »Pravega Francka«, kajti ta kvalitetni dodatek daje kavi fin okus in lepo barvo ter je poleg tega zdravju koristen.

Franck
KAVNI PRIDATEK

Skrbite malo bolj za svoje zobe, odpravite nevarni zobni kamen!

SARGOV
KALODONT
PROTI ZOBNEMU KAMNU

jala tanin, celofan, umetno svilo in celulozno volno.

Večmesečni molk za pokoro je naložil nekemu fantu muslimanski hoda iz okolice Kavadarja v Južni Srbiji. Po njegovem mnenju si bo fant le z molcajem izprosil odpuščanje za grehe. Fant hodi zdaj iz kraja v kraj in molči, kajti boji se, da ne bi umrl, če bi spregovoril besedico, kakor ga je poučil hodža.

Zaradi rudniških rogov so se začele pogrezati štiri vasi blizu Zenice v Bosni. Rudarji kopljejo rove preblizu površine zemlje, zato zemlja poka in prav tako tudi hiše. Tudi potoki so usahnili, ker so se zlili v rudniške rove. Zdaj preti nevarnost, da se sesujejo v rove štiri vasi okrog Zenice. Zadevo med prizadetimi kmeti in upravo rudnika bo uredilo sodišče.

Zaradi steklenice vina je ubil posestniški sin Jurij Zakelšek iz Zg. Raven blizu Zetla pri Rogatecu posestnika Janeza Kolarja iz Sp. Raven. Zakelšek je bil že pijan in je ukradel Kolarju steklenico vina. Ko je ta opazil tatvino, je zahteval vino nazaj. Zakelšek je pa pograbil kol in z njim oplazil Kolarja. Na tleh ležečemu je vrget na prsi še težak kamen. Kolar je kmalu izdihnil. Zakelška so pa orožniki izročili celjskemu okrožnemu sodišču.

Bolgarski novinarji so si ogledali Ljubljano pretekli ponedeljek. Na poti iz Berlina, kamor so spremljali ministrskega predsednika Kiosevanova, so se najprej ustavili na Bledu, nato so pa prišli v Ljubljano. Gospe so si ogledali vse mesto in so se povzpeli na teraso nebotičnika. Iz Ljubljane so se vrni! spet na Bled, potlej pa čez Beograd v domovino.

Huda nesreča se je pripetila v hiši dr. Mačka v Zagrebu. Hišo sta strazila v prtiliču Franjo Sajring, krojač in član HSS, in njegov tovariš Bec. Na lepem se je Becu po nesreči sprožil samokres in kroga je najprej nje mu prebila roko, potlej je pa zadela Sajringa. Odpeljali so ga v bolnišnico, kjer je kmalu izdihnil.

Tvornico avtomobilov bodo zgradili v Rakovici pri Beogradu. Stroški za gradnjo bodo znašali okrog 25 milijonov dinarjev. Nova tvornica bo izdelovala avtomobile znamke »Praga«.

Osebnosti

Poročili so se: V Mariboru: dr. Martin Horvat, zdravnik, in dr. Janja Knafličeva, zdravnica; g. Jožko Malešič, gl. blagajnik mestnih podjetij, in gđe. Milica Jurinčeva, učiteljica; dr. Ciril Bezljaj, in gđe. Sonja Merčeva, uradnica pri mariborskem drž. tožilstvu. Na Brezjah: g. Stane Aparnik, fotograf in lastnik drogerije iz Kamnika, in gđe. Marta Erjavčeva iz Ljubljane. Na Ponikvi pri Celju: g. Darko Kosmina in gđe. Duša Bertokova. — Obilo sreče!

Umrli so: V Ljubljani: Vida Vrtovčeva, profesorica; Terezija Novakova, žena žel. strojevodje; Zofija Glaningerjeva, žena stroj. mojstra pivovarne »Union«; Lucija Moharjeva, pos.; Majdica Hebeinova; Rozalija Ehrlichova, roj. Černetova; Peter Jenko, prokurist; Rafael Berlot, poslovodja; Anica Dequalova, žena žand. podpolkovnika v pok. V Celju: 29 letna Angela Erjavčeva, pos.; 34 letni Anton Kajtner, preužitkar; 28 letna Ana Joštova, žena obč. sluga iz Zibike; 51 letni Josip Tabor, kočar iz Sv. Štefana pri Hrastniku. — V Mariboru: Marija Čepičeva, vdova po poštnem uradniku; Barbara Šrimpfova, rojena Eichmeistrova; Antonija Bakovnikova. V Kamniku: 68 letna Franja Kumrova, roj. Bizjakova. V Zalogu pri Cerkljah: Jernej Kovič, župnik. V Arclinu pri Vojniku: Josipina Marinova, gostilničarka in posestnica. V Mostah pri Ljubljani: Franc Roje, davčni izvrševalec v pok. V Preski pri Medvodah: 84 letna Katarina Marinkova. V Rimskih Toplicah: Mariica Tičarjeva, žena višjega davčnega upr. v pok. V Velikem vrhu: 94 letni Franc Usenik. V Dravljah: Josip Häupl, šofer. V Lescah: Jakob Eržen, miz. mojster in pos. Na Zg. Hudič pri Celju: 29 letni Miloš Gorenjak, miz. mojster. V Zaborštu pri St. Vidu na Dol.: 80 letna Marija Kulnarjeva. — Naše iskreno sožalje!

ŽRČALO naših dni

Za vsak prispevek v tej rubriki plačamo 20 din

Nečednost v predmestju

Po predmestju se zdaj dogajajo nečedne stvari. Mlade gospodične se vozijo s kolesi brez spodnjega perila, da se ljudstvo zgraža nad njimi. Proti temu bi bilo treba nekaj ukreiniti!

P. K.

Zamorca so prale

Zudnjo nedeljo po kosilu sem stopal po Selenburgovi ulici; kar prikoraka po drugi strani ulice nasproti velik črnc, menda znani rokoborec. Naše dame, med njimi kajpak tudi »boljšee«, so se ustavljale in se rado vedno ozirale za njim, pri tem so se pa nekateri na ves glas krohotale... Črnc je stopal mirno in dostojanstveno naprej, v svojih »črnihi« mislih je pa zanesljivo presojal višino naše »bele kulture«.

F. B.

In to se godi pri nas!

Mlada gospodična je vprašala svojo sosedo v nemškem jeziku:

»Ali je mati že prišla domov?«
Neki deček blizu nje, šestnajstih, sedemnajstih let, je opomnil dekle, da v Mariboru, in sploh v Jugoslaviji govorimo slovenski. To opazko je slišal tudi neki mariborski obrtnik; hitro se je lotil mladeniča v nemščini:

»Smrkovec, ti bom že pokazal; prišel bo čas, ko boš tudi ti moral nemški govoriti, ti pes til!«
Zamahnil je in hotel mladeniča udariti, toda ta se je sklonil in zbežal. Ugledni obrtnik je pa odklenil psa in ga nahujskal za pobeglim fantom. Mislim, da bi se takšnim ljudem lahko stopilo na prste.

Priča

Izvrstna propaganda

Ali so za vas škatlice za vžigalice brez važnosti? »Menda res,« boste dejali, »te so pa res brez pomena!« O, pa niso. Le poslušajte!

Za velesojem so me obiskali sorodniki iz inozemstva. Moji stric si je neko dopoldne v neki ljubljanski trafiki kupil škatlico vžigalce, pa mi je pri kosilu pokazal škatlico ter vprašal, zakaj so na škatlicah pisane karikature žensk. Pogledala sem sliko in nerodno mi je postalo. Kako naj stricu razložim, da so naše slovenske narodne noše čisto drugačne in neprimerno lepše kot to spakedralo na sliki. Ženska postava, čez pas, pol predolg je, obupno ozka, z dolgim vratom in nožicama kot vžigalice v škatlici, v obupnih čevljih, je oblečena v nekaj, kar je podobno narodni noši le po avbi, dolgih rokavih in balonastem krilu ter rumenem pasu, visečem le do polovice krila. V levi roki drži nesimetričen dežnik, v desni, še bolj štorasti, pa nekaj podolga stega in belega, brčkone robec. Takoj popoldne sem peljala strica na razstavo ročnih del in narodnih noš, da sem tako zabilasla slab vtis, ki ga je dobil. Toda računati je treba, da ni zmerom velesojma, tujci pa prihajajo k nam vsak mesec! Zato nam takšna »propaganda« naših lepih narodnih noš zanesljivo prej škoduje, kakor pa koristi.

F. J.

Čudno dostavljanje pošte

Čudne so pri nas razmere z dostavljanjem pošte, posebno na deželi. Naj omenim le en primer.

Nekega dne smo se napotili na izlet v Medno. V dobrem razpoloženju smo napisali razglednico in jo vrgli v poštni nabiralnik. Toda čakali smo na ubogo razglednico tri dni, tako dolgo je romala iz Medna v Ljubljano. Priporočal bi, da bi se v podeželskih nabiralnikih malo pogostejše in bolj redno odpravljala pošta tja, kamor je namenjena.

Izletnik.

'Prvi poljub'

NAPISAL BILL GLENTON

Pisec tega članka se je lepega dne spomnil, da bi vse svoje majhno premoženje vtaknil v letalo, ki bi mladoporočence vozilo iz Londona v Pariz. To se je tudi zgodilo in letalo, ki se je ponašalo s prekrasnim imenom »Prvi poljub«, je bilo vselej že več tednov naprej zasedeno.

Zaradi nevsakdanje ljubezenske dogodivščine mi je lepega dne prišlo na misel, da bi si ustvaril možnost stalnega zaslužka s tem, da bi novepečene zakonke vozil na poročno potovanje z letalom. Poznam navdušenje naše mladine za letalstvo, zato sem hotel ustanoviti nekaj takšnega, kar bi odgovarjalo duhu časa. Moje podjetje je kajpak nad vse uspelo, kakor sem že vnaprej pričakoval. Poročno potovanje v višini 2000 metrov je očito ideal mnogih mojih mladih sorojakov. Otroci našega stoletja, ki obožujejo današnje tempo, hočejo svoje zakone — če jih morajo že na zemlji skleniti — vsaj v nebeskih višavah začeti.

Kot pilot mladoporočencev sem doživel že marsikaj zanimivega. Le nečesa ne morem razumeti: da se ljudje že v letalu medenih tednov, ki bi moral služiti izključno zakonskemu miru, začno prepirati.

Lepega dne je neki novopečeni zakonski parček najel moj »Prvi poljub«, tako se namreč moje letalo imenuje, za tretjo uro popoldne. Bilo je že pol štiri, a parčka ni bilo od nikoder. Naposled sta se vendarle prikazala, obilita s potom svojega obraza in sta bila očito strahovito slabe volje. Nejevoljna sta stopila v kabino, polepljeno z vsemi mogočimi karikaturami o veselih in žalostnih trenutkih zakonskega življenja. Zaradi teh karikatur me je mlada žena — imela je komaj kakšnih dvajset let — poklicala na odgovor. Sita da je že zakonskega življenja in naj vendar odstranim te karikature. Ko sem to željo odklonil, je začela jokati. Jokaje mi je ukazala, naj odletim. Medtem ko je motor zdrdral, sem slišal, kako je jokala, da bi se je celo kamen usmilil.

Na lepem se je vili cela ploha besed. Vročekrvna mlada dama je kričala: »Oh, jaz nesrečnica! Tukaj ti sedi ko klada in žveči čokolado, namesto da bi me zabaval. Takšen brezsrčen, podlež, strahopetec. Le zakaj sem se poročila?« Obrnila se je k meni in potožila: »Ali ste že kdaj doživeli takšne medene tedne. Čokolado bi vendar lahko pojedel v slaščičarni. Prosim, zmanjšajte hitrost, strahovito me glava boli!« Ugodil sem ji. Nekaj minut se je zdela, da je vse v redu, toda kmalu se je spet ulila ploha. »Hitreje!« mi je odločno ukazala. »Iznebiti se hočem tega tepca! Mr. Glenton, za pričo mi boste, da je on zakrivil ločitev!« Skušal sem jo pomiriti, a zaman! Zaradi neprestanih zahtev prepirljive mlade dame, sem napravil majhno napako in letalo se je začelo sumljivo zibati sem in tja. Ko sem ga spet spravil v ravnotežje in pokukal nazaj, sta se oba smrtno blede tiščala drug k drugemu. Mislila sta namreč, da se bo zgodila nesreča in strah ju je spravil. Ko smo prišli v Pariz, je žena vsa vzneta zaklicala: »Prekrasno je bilo!«

Tako človek doživi različne doživljanje z novoporočenci. Toda če se

že medeni tedni začno s prepirom, kako je šele pozneje? Na srečo se mladi zakonci tudi hitro sprijaznijo. Svojo najzanimivejšo dogodivščino sem pa doživel z neko zelo lepo Londončanko. Malo je manjkalo in — njen mož bi bil postal! To se je pa takole zgodilo: neki mladoporočeni par je naročil letalo za eno uro popoldne. Bilo je že skoraj tri četrt na dve, a nikogar ni bilo blizu. Vendar se pogosto zgodi, da se mladoporočeni parček zakasni. Sprehajal sem se ob svojem letalu sem in tja, ko je na lepem stopila k meni očarljiva mlada dama in me vprašala, katero letalo je za novoporočence. Predstavil sem se ji.

»Potlej se dvignite,« je odgovorila.

Pomagal sem mladi dami, da je zlezla v udobno, z mehкими blazinami obloženo kabino in sem na tihem zavidal mlademu možu, ki je imel tako lepo ženko. Ko je opazila, da nisem splezal na svoj sedež, temveč sem čakal na drugega potnika, je zadirčno vprašala: »Zakaj pa ne odletite?«

»In vaš mož?«

»Kaj se brigate za moje zasebne zadeve?« se je glasil odgovor. Meni je bilo vseeno in tako sem odletel. Letala sva v prekrasnem sončnem sijaju proti Franciji. Med potjo sem se nekajkrat oprezno ozrl nazaj in videl, da se je mlada žena borila s solzami. Zmerom lepe ženske ljubijo takšne moške, ki tega ne zaslužijo, sem se jezil. Ko sva pristala v Le Bourgetu in sem ji pomagal, da je izstopila, ni spustila moje roke, temveč jo je krepko



General Cangajšek in njegova žena, najvplivnejši osebnosti na Kitajskem. General Cangajšek je ob drugi obletnici vojne na Daljnem Vzhodu pozval ves kitajski narod k odporu proti Japoncem. Njegova žena je pa z govorom po radiu opozorila velesile, naj s sankcijami proti Japoncem in z materialno pomočjo pripomorejo do zmage.

stisnila in me odločno vprašala: »Ali vam ugajam?« Prikimal sem. »Ali ste poročeni?« Zanikal sem. »Ali se hočete z menoj poročiti?« Od preseneče-



K vremenski katastrofi v Bolgariji: nevihte so v srednji Bolgariji popolnoma opustošile nekatere kraje, hudo-urniki so pa nekatere vasi kar odnesli s seboj. Pri tem je dosti ljudi in živali ubilo. Kralj Boris je pohitel v prizadete kraje, kjer so se ljudje zbrali okrog njega in mu potožili svoje gorje. Kralj je pokazal veliko razumevanje.

nja nisem mogel ničesar odgovoriti. Mlada lady pa ni imela ne časa ne potrpljenja. »Da ali ne?« je hotela vedeti. Mislim, da sem se zmerom med oblaki, v deželi sanj. Ta prekrasna svetlolaska v plašču iz črčilnega krzna je hotela postati moja žena? Nisem bil radoveden, kdo je in kakšna je njena preteklost, bila je tako lepa kakor nobena druga ženska na tej naši zemlji in samo po sebi se razume, da sem privolil.

Vse je bilo v najlepšem redu. Moja sreča, ki mi je padla z neba, mi je pritisnila zaročni poljub, potlej sva pa sedla v bar, da bi popila cocktail in se pogovorila o vsem potrebnem. Takrat je pa ropotaje in drdraje pristalo veliko londonsko potniško letalo. Moja zaročenka je pogledala tja, nekoga zagledala in me pustila, ne da bi rekla niti besedico. Iz londonskega letala je izstopil neki gospod v temnem plašču, se prijazno nasmešnil in razklenil roke — in moj angel mu je padel okrog vratu in ga več ko tisočkrat poljubil. Nič drugega mi ni preostalo, ko da sem svojo zaročenko prepustil svojemu tekmeču...

Dobra kupčija

London, julija.

Neki holandski inženir je bil med špansko državljansko vojno na Kanarskih otokih, v službi generala Franca. Kmalu je pa sprevidel, da mu njegov denar, ki ga je zaslužil, prav nič ne koristi, saj ga ni smel poslati izven nacionalnega ozemlja.

Tako mu je šinilo v glavo, da bi svoj denar zamenjal za zbirko vseh znamk za letalski poštni promet med Kanarskimi otoki in Španijo, ki jih je izdala burgoška vlada od leta 1936. do 1938.

Takoj ko se je vojna končala, je Holanec te znamke prodal v Londonu na dražbi. In napravil je sijajno kupčijo; znamke so mu namreč vrgle 600 funtov, zdaleč več kakor je dal zanje.

Štiri madžarske igralke so pobegnile iz samostana

Buenos Aires, julija.

Na koncu aprila tega leta se je v Buenos Airesu pojavila 16članska igral-ska družina. To so bila sama lepa,



Mojster vseh mojstrskih strelcev je finski strelec Mänttari, ki ga vidimo na sliki. Pri svetovnih strelskih tekmah v Luzernu si je priporil prvenstvo s 399 točkami od 400 možnih.

mlada dekleta, Madžarke, ki so nastopale v nekem tamkajšnjem varje-teju. Lepega dne so pa štiri od njih po predstavi v svojih garderobah našle štiri stroge gospode.

Prvi trenutek niso vedele, kaj naj to pomeni. Kmalu so pa izvedele, za kaj gre. Gospodje so jim kmalu po-jasnili, da prihajajo s sodišča in jih prosili, naj grejo z njimi k preiskoval-nemu sodniku.

Na sodišču so jih prijazno sprejeli in jim povedali, da so jih poklicali zato, ker se niso polnoletne. Vprašali so jih za dovoljenje staršev, ki ga morajo v tem primeru imeti. Dekleta so vsa obupana priznala, da na kaj takšnega niti niso mislile. Tako so jim rekli, da jih bodo čez nekaj časa pod nadzorstvom odpredili domov v Evropo, dotlej jih bodo pa dali v neki samostan.

Tako se je tudi zgodilo. Od začetka aprila pa vse do pred kratkim so bila dekleta zaprta v samostanu. Ni čuda torej, da so se naveličale tega življenja, saj so bile navajene razigranih, prečutih noči. Te dni so neko nuno, ki jih je nadzorovala, zaprle v spoved-nico in ušle.

Na policiji so v začetku mislili, da so se zatekle na madžarsko poslaništvu. Tam jih pa niso našli, zato jih policija išče po vsem mestu.

Dva toplomera je pojedel

Pariz, julija.

Pariški listi so te dni poročali o nenavadnem dogodku, ki se je pripetil v neki bolnišnici na Daljnem Vzhodu. V neki šanghajski bolnišnici je namreč neka usmiljenka merila bolnikom temperaturo. Nekemu Kitajcu je dala v usta toplomer, potlej pa odšla dalje še k drugim bolnikom. Ko se je čez nekaj časa vrnila, ni bilo toplomera nikjer, ne v ustih ne na odeji. Misli-la je, da ga je prezrla in mu je vtaknila v usta drugega. Ko se je čez nekaj minut spet vrnila, da bi pogledala, če ima bolnik temperaturo, tudi to pot ni našla toplomera. S pomočjo tolma-

ča je Kitajca vprašala, kaj je napravil s toplomeroma. Ta je povedal, da je oba — pojedel. Revez je najbrže mislil, da mu je dala sestra kakšna zdravila; najbrže pač ni šlo tako gladko po grlu navzdol, a kaj ko so vsa zdravila neprijetna.

Ko so ga pregledali z rentgenskimi žarki, so res videli, da ima v želodcu oba toplomera. Potlej so ga takoj operirali in mu rešili življenje.

Naslov nove Churchillove knjige

London, julija.

Najnovejša knjiga Winstona Churchilla se imenuje »Arms and covenant«, po naše »Orožje in pogodbe«. Amerikemu založniku se je pa zdel ta naslov prešibak in nepomemben in prosil je avtorja, naj si izmisli novega.

Churchill je nekoliko pomislil, potem je pa po kablu poslal tale naslov: »The Locust Years«, kar bi se reklo po naše: »Kobilčasta leta«, prispodoba iz svetega pisma o desetih egiptovskih nalogah. Po kablu je pa prišlo v Ameriko »The Lotus Years« in založnik si je belil glavo, kaj naj bi pomenil naslov »Lotosova leta«. Naposled se je domislil, da je lotosov cvet, cvet pozabljenja, in zdela se mu je, da je uganil, kaj je mislil Churchill s tem naslovom. Zato se imenuje naj-novejša Churchillova knjiga v Ameriki »Medtem ko je Anglija spala«. Pod tem naslovom je dosegla sijajen uspeh.

Književna nagrada — 200 steklenic najboljšega burgundca

Marseille, julija.

Neka občinska uprava na francoski Rivieri se je odločila, da bo ustanovila književno nagrado, ki bo hkrati služila kot reklama za mesto, znano po odličnih vinih. Nagrada bo obstajala iz 200 steklenic najboljšega burgundca. Vsekako razveseljivo dejstvo za francoske pisatelje, ki se bodo sladkali z božjo kapljico. Žirija, ki bo letos odločala o nagradi, obstoji iz najboljših francoskih pisateljev. V njem namreč sede Pierre Benoit, Tristan Bernard, Georges Duhamel in François Mauriac.

Strela je udarila v lovsko puško

Berlin, julija.

Te dni se je pripetil nenavaden dogodek v vasi Gerghoffu v nemških Alpah. Nastala je strahovita nevihta in med treskanjem in grmenjem je strela udarila v hišo nekega kmeta. Skozi dimnik je šinila v peč, od tod je švignila skozi sobo in se ustavila na zidu, kjer je visela lovška puška. Ker je bila puška nabita z dvema nabojema, sta kajpak oba eksplodirala in raznesla puško; napravila sta škodo tudi na zidu. Čeprav je bila cela družina zbrana v sobi, se na čudežen način nikomur ni ničesar zgodilo.

Koprive namesto tobaka

Berlin, julija.

Nemško finančno ministrstvo je odredilo, da bodo v Nemčiji v bodoče tobak mešali z različnimi dodatki, in sicer zato, da bodo prihranili devize. Dodajali mu bodo suhe koprive, limonove lupine, sivko, česnjeve liste, liste od vrtnic, timijan, motovilčeve korenice, dišečo perlo itd.

Na vsakem zavojčku cigaret in tobaka bo napisano, kakšna nadomestila so v zmesi in koliko jih je, tako da bo vsak kadilec lahko izbral po svojem okusu.



Pogled na trg narodov na newyorški svetovni razstavi, kjer bodo imeli različni narodi svoje prireditve. Paviljoni so od leve proti desni last držav: Italije, Danske, Holandske, Turčije, Sijama, Švice, Finske in Združenih držav.

Sodobni kriminalni roman

Kako je slučaj roki pravice pomagal prijeti dva nevarna roparja

Pariz, julija.

V nenavadnih okoliščinah, ki bi si jih ne mogel izmisliti niti najboljše sodobni pisatelj kriminalnih romanov, se je francoski policiji posrečilo prijeti dva najnevarnejša roparja avtomobilov v vsej državi. Goli slučaj je pomagal roki pravice, da sta ji prišla v roke Georges Meunier in Guillaume Lestiboudois. S tem sta na varnem zadnja člana roparske tolpe, ki je ogrožala francoske ceste.

Trije roparji so prišli v roke oblasti pri neki avtomobilski nesreči. Tedne in tedne so pa orožniki zaman iskali njuno pajdasa.

En slučaj je hotel, da se je neke noči peljal po cesti proti Bordeauxu težak tovorni avtomobil, za seboj je imel pa priklenjen še drug težak tovorni voz. V avtomobilu je sedel en sam mož, ki je imel pri sebi samokres, kajti poleg naloženih velikih bombažnih krogel je imel s seboj tudi večjo vsoto denarja.

Na lepem je zagledal pred seboj na cesti postavbo, ki se je negotovo zibala sem in tja. Šofer je zmanjšal hitrost. Bil je vojak, ki je kraval iz rame na glavi. Tovorni avto se je ustavil in šofer je stopil k ranjencu. V vojašnici je dobil rano med pretepom in zdaj je hotel ubežati kazni. Prosil je šoferja, naj ga vzame s seboj in naj ga skrije pod bombažne krogle. Šoferju se je ubogi ranjenec smilil. Skril ga je pod svoj tovor.

Umor na cesti

Nekaj kilometrov nato sta se iz sence obcestnih dreves pojavili dve postavi, ki sta se v naperjenima samokresoma bližali avtomobilu. Šofer je bil prepričan, da sta to dva orožnika, ki iščeta pobelega vojaka. Ustavil je avtomobil in žal prepozno opazil, da sta moža v civilu. Nedvoumno sta v naperjenima samokresoma zahitevala od njega denar. Šofer je bil pa pogumen mož. Potegnil je svoj samokres. Zal sta bila pa roparja hitrejša. Še preden je sprožil, so ga štiri krogle pobile na tla. Roparja sta preiskala njegove žepke, pobrala denar in listine. Stopila sta v avtomobil in nista nadaljevala vožnjo proti Bordeauxu.

Nekaj minut nato so prišli na kraj umora motorizirani orožniki, ki so iskali pobelega vojaka. Šoferjevo truplo je bilo še toplo, žepi prazni. Dva izmed orožnikov sta ostala pri umorjencu, ostali so pa nadaljevali pot. Kmalu so dohiteli tovorni avtomobil in ga ustavili. Roparja sta bila tako presenečena, da so ju že v tako kratkem času odkrili, da sploh nista mislila na obrambo. Še bolj sta bila pa začudena, ko so ju orožniki najprej vprašali, ali nista videla nekega vojaka. Ojašana sta rekla, da ne. Šele potlej so ju vprašali, ali nista videla kakšnih deset kilometrov spredaj na cesti nekega trupla. Med tem časom sta se roparja že opogumila. Hladno in krivo sta odgovorila, da ni nič zbudilo njune pozornosti in sta zagotavljala, da zaradi ropota motorja nista slišala strela.

Orožniki so domnevna šoferja proslili, naj vsaj voz obrneta, da bosta pomagala mrtveca peljati do naslednje vasi. Bandita sta bila takoj pripravljena to storiti. Nekaj minut nato sta bila spet na kraju zločina. Mrtveca so položili na bombažne krogle.

ČUDNI LJUDJE • ČUDEN SVET

Ob avstralski obali Walesa je daleč kar mrgolelo nevarnih morskih psov. Ne ribiči, še posebno pa ne kopalci niso bili varni pred njimi. Vsako leto so jih nekaj potegnili v svoje morsko kraljestvo in jih razmesarili. Treba je bilo torej nekaj ukreniti, če so hoteli, da bo konec žrtev. Odločili so se, da bodo roparjem napovedali boj. V prvih šestih in tridesetih tednih so ujeli nič več in nič manj ko 631 morskih pošuhov. V naslednjih mesecih so jih ujeli »samo« 219 in to se jim je zdelo tako malo, da so jih sploh prenehali loviti.

Zapomnite si »formulo št. 1020«. To je namreč ime zdravila, ki si z njim ne bi mogli prav nič pomagati, kvečemu kaj poslabšati. Upamo pa, da vam ne bo prišel v roke, saj so ga najbrže že odstranili s svetovnega trga. Kljub temu vam pa lahko povemo, da je zdravilo sestavil neki ameriški drogerist in ga prodajal za lepe denarce — kakor pač delajo takšni tiči — dokler ga niso lepega dne analizirali in ugotovili, da v dragih stekleničkah ni bilo drugega kakor sinje pobarvana — voda.

Pred kratkim so na otoku Fidži v mestu Suvu odprli kino. Na otoku namreč žive ljudje, ki v kinu jim bodo na najboljši preprost način po-

kazali škodo in sploh »slabe« strani ljudstva. To bo prvi ljudski kulturni film.

Ljudje si niti predstavljati ne moremo, kako globoko je ponekod morje. Včasih pa imajo vendarle priložnost, da vsaj nekoliko prodre v skrivnost njegove velikosti. Ko so polagali pomorski kabel sredi atlantskega oceana, so izračunali, da je bila njegova pot tako dolga, da je zanjo potreboval dve uri padanja.

To najbrže veste, da krompir ni bil že od pradavnih dni stebel kranjske dežele. Najbrže tudi veste, da so ga prinesli iz Amerike, kmalu nato, ko jo je Kristof Kolumb odkril. Leta 1616. tudi v Franciji še ni bil dosti razširjen in posebno neki kralj se je silno trudil, da bi ga kmetje bolj z veseljem gojili. Čez dve sto let si je že utrl pot tudi v Rusijo in neki car je za tiste, ki so pridelali najlepši krompir, uvedel posebne »krompirjeve medalje«. Bile so zlate in srebrne in kmetje so baje prav pridno segali po njih.

Marsikaj se dogaja v kinih ob pogledu na žalostne in včasih tudi vselej dogodne. Pred kratkim se je pripetilo nekaj večjega. Neki francoski vojak je v vojni izgubil spomin in

je moral biti prav do nedavna v zdravniški oskrbi. Ko so vrteli film, ki je prikazoval Francijo, ga je gledal tudi ubogi človek. Ko je na platnu zagledal pokrajine svoje lepe domovine — se mu je vrnil spomin.

Najvišje, najobsežnejše, najprostornejše... Kje neki, če ne v Ameriki! Neki ameriški arhitekt je napravil načrt za takšno poslopje. Za »zidanje« bodo uporabili kristal. Nebotičnik bo stal na 100.000 kvadratnih metrov velikem ozemlju in bo sprejel pod svojo streho celo mesto — 50 tisoč ljudi.

Pred mnogimi leti so na neki badenski deklški visoki šoli uvedli latinščino za obvezni predmet. Neki list si je uredbe privoščil z zasoljenim člankom. Med drugim je napisal, da so starši res veselili te lepe in praktične odredbe šolskih oblasti. Želijo si pa le še ene odredbe, in sicer takšne, da bi se fantje na gimnazijah in vseučiliščih učili pletenja in šivanja. Kake bi bilo potlej lepo v družinah, če bi ob pustih zimskih mesecih možje sedeli pri svetilkah, pletli in krpali nogavice, njihove žene bi pa brale iz Tacite, kakšni možje so pač bili njihovi predniki. — Menim, da bi se tudi pri nas marsikdo razveselil, če ne bi bilo v gimnazijah te prešmentane latinščine!

Leksikon angleških psov

Newyork, julija.

Pred kratkim je izšla v Washingtonu neka knjiga, ki so bralci nenavadno hitro segli po njej. V njej so namreč po abecedi urejene vse mogoče psinke, 1600 po številu, vse, ki jih je mogoče izgovoriti v angleščini. Nikar pa ne mislite, da se bodo iz knjige naučili psink. Glavni cilj te knjige je namreč, da bi ljudje vedeli, katerih psink ne smejo rabiti, če nočejo priti — za zapah. Knjiga našteva namreč vse tiste psinke, ki so v Ameriki kaznive.

Čez štirideset let...

Pariz, julija.

Slavni francoski kipar Rodin, ki je umrl leta 1917, je že pred 41 leti napravil eno svojih najboljših del, veličasten lik francoskega romanopisca Honoréja de Balzaca. Kip je izklesal leta 1898. A kakor je naveda, da dela slavnih ljudi znamo upoštevati šele po njihovi smrti, tako je bilo tudi v tem primeru.

Takoj ko je bil kip končan, so se začeli nekateri njegovi pristaši truditi, da bi kip dobil primeren prostor neke

sredi Pariza. Njegovi sovražniki so pa kajpak proglasili kip za strahovito karikaturu, ne pa za kip, ki naj bi predstavljal velikega romanopisca.

Mestni pariški očetje so se kajpak s tem mnenjem z veseljem strinjali in tako je bilo vse prizadevanje ljudi, ki so razumeli Rodinovo delo, zaman. Še večkrat nato so si nekateri prizadevali, da bi ga spravili na svetlobo, a vselej brez uspeha. Šele zdaj, po štiridesetih letih bo prišel na dan. Odkrili ga bodo v navzočnosti francoskega prosvetnega ministra, članov Francoske akademije in največjih živih francoskih umetnikov.

Tigra na sprehodu po angleškem mestecu

Oxford, julija.

Te dni je nastal v mestu Birkenheadu na Angleškem po mestnih ulicah pravi alarm. Ljudje so po večerji mirno počivali na svojih vrtovih, mladina se je pa sprehajala po glavnem trgu in ulicah. Na lepem je nastal po mestu neznanjski krič in vik. Ljudje so bežali na vse strani. Zatekli so se v hiše in se začeli zaklepati. Drugi so



Blagodat

za Vašo kožo, tudi če je še tako občutljiva:

ELIDA MILA

Za žene, ki imajo rade dermatološko preizkušeno milo:

ELIDA 7 MILO CVETIC

zlezli na strehe in se pač skrili, kamor so koga noge nesle.

Ko so se nekateri le upali pokukati skozi okno in so se nekoliko oddalili od prve groze, so zagledali po trgu se sprehajati dva — tigra. Mirno sta korakala sem in tja in radovedno obrčala glavo na vse strani. Niti malo jima ni šel do živega vika in krika. Nista se pa zadovoljila samo s sprehodom. Hotela sta se tudi nekoliko natelovaditi. Skočila sta čez neko ograjo na vrt — kajpak na veličansko grozo tam sedečih ljudi — in obiskala še nekaj drugih vrtov. Potlej sta se menili nič tebi nič kakor sta prišla tudi mirno vrnila nazaj v svoj hotel — cirkus, od koder sta ušla.

Moderni faraon

Kalkuta, julija.

Marapurski maharadža se je pred kratkim sestel z več egiptovskimi arhitekti, ki so mu napravili načrte za gradnjo piramide, po zgledu egiptovskih faraonov. Maharadža se je namreč odločil, da še to leto začne graditi piramido na svojem posestvu. Piramida bo prav takšna, kakršne so egiptovske, kamnitna, in visoka 40 metrov. Piramido je indijski maharadža, prav tako kakor njegovi vzorniki faraoni, določil za svojo grobnico.

Novela „Družinskega tednika“

Illah

Francoski napisal François de Rive

Okrog šestih zvečer smo začutili bližajoči se vihar. Bolj kakor mi, ki pa bi čutili naši perzijski konji, ki so v tem bistrovidnejši kakor ljudje. Konj inženirja Wheela je kot prvi vohal bližajočo se nevihto. V naglem diru je na lepem obstal; nozdri so dvignil v zrak in zategnjeno zarežgal.

Tudi drugi trije konji so dvignili ušesa in so se obrnili proti vzhodu in z iztegnjenimi vratovi pretrgano rezgetali.

Na jasnem nebu ni bilo niti enega oblaka, le zrak je bil težak in dušičen. Na naših obrazih in na naših rokah smo čutili čudno bolečino, ko da bi nas kdo zbadal z iglo.

Pomožni inženir Cross, izkušen mož, se je v sedlu zravnil in nekaj minut gledal v daljavo.

»Vihar prihaja z vzhoda,« je potlej dejal, »v eni uri ga bomo imeli na vratu.«

Svojega konja je na lepem obrnil proti severu; ubogljiva žival je brez prigovarjanja planila naprej.

»Cross! Stoj! Počakaj!« je zaklical Wheel za njim.

»Za mnenje!« se je glasil odgovor. Konji so planili, ne da bi čakali

našega povelja, v divji dir za belcem inženirja Crossa.

Na lepem se je nebo na vzhodu pordečilo. Minor, najmlajši izmed nas, je z nemim strahom jezdil zraven mene; le žareče oči v njegovem obrazu so izdajale njegove misli.

»Hitimo, hitimo,« je zaklical Wheel, ki je bil, kljub temu, da je bil dosti mlajši od pomožnega inženirja, naš predstojnik. Eno ali dve milji pred nami, na robu velikega gozda, je stala osamljena hiša, ki smo hoteli po vsaki ceni priti do nje še pred viharjem.

Vzhodno obzorje je bilo kakor v plamenih; vrtinčasti veter, ki je bil pred viharjem, je dvigal cele oblake puščavskega peska. Vroči zrak je bil vse težji in vse bolj žgoč.

Cross je jezdil pred nami. Bil je tudi prvi, ki je prišel do zavetja. Ostali smo prišli tja prav v trenutku, ko je oblak peska padal na nas. Nastala je prava zmešnjava. Wheel, Minor in jaz smo brez misli kričali drug drugemu, medtem ko so nas naši konji skoraj stresli s sedel.

»Odprite vrata, ali pa vlomimo!« smo zaklicali vsi štirje. Nič več nismo videli in stalo nas je skoraj nad-

človeški napor, če smo hoteli odpreti vrata ali oči. Tedaj je pa Cross uprl ramo proti vratom, da so hrešče popustile. Stopili smo na prazno dvorišče.

»Najbrže ni nikogar pri hiši,« je dejal Wheel.

»Če pride lastnik domov, se mu bomo opravičili,« je dejal Cross. Konja je peljal v hlev in ga privezal k jaslom.

Velike kaplje so osamljene padale z neba, na lepem se je pa vilo kakor v potokih, ko da bi se utrgal oblak. Stisnili smo se v kot v veži; vrata v hišo so bila zaklenjena, vse okrog nas je ječalo nebo. Nihče izmed nas ni spregovoril niti besedice...

Preteklo je nekaj časa, a nam se je zdelo, da je cela večnost. Na lepem smo za seboj zaslizali šum, ko da bi kdo obrnil ključ v ključavnici. Potlej je zazvenelo kakor prihujevo bihanje. Vsi smo hkrati poskočili s svojih sedežev in presenečeni strmeli drug v drugega.

Cross je v naslednjem trenutku stal pri vratih in glasno potrkal.

»Ali je kdo notri? Odprite za božjo voljo! Pošteni popotniki smo in bi radi samo prenočišče.«

Globoka tišina je bila odgovor. Zdalj smo že vsi štirje kričali nevidnemu človeku, ki je bil zaprt v hiši: »Plačali bomo... Ne bomo vam v nadlego... Popolnoma premočeni smo.«

Obmolknili smo in v tistem trenut-

ku se je ponovil prejšnji šum; bil je veter, ki je stresal vrata in povzročil ječanje.

Minor je trepetal, ko da bi ga tresla mrzlica. Zgubil je Crossovo roko in z nezavestnim glasom nekaj ječal. Cross je hitro prižgal vžgalico in posvetil v Minorjev obraz. Barva njegovega obraza je bila popolnoma siva, tako siva, da kaj podobnega nisem še nikoli videl.

Wheel in Cross sta skoraj hkrati planila k Minorju. V temi se je začelo silno rumenje. Nekaj trenutkov nato sem ostal sam in v neprodni temi sem po šumu mogel ugotoviti le to, da so moji tovariši odšli iz veže.

Strah mi je spreletel kosti.

»Kaj se je zgodilo? Kje so moji sopotniki?«, sem se na tihem spraševal. Potlej sem pa trdno zaspal...

Počasi se je danilo. Ob prvih jutranjih žarkih sem odprl oči. Ležal sem v veži stare hiše. Zarečji sij jasnega neba se je prelival po dvorišču, kjer se je nabrala velika mlakuža. Trajalo je nekaj časa, preden sem zbral svoje misli; le postopno se je zbudil v meni spomin na preteklo noč.

»Cross, Wheel!« sem zaklical.

Wheel je takoj stopil k meni in me smehljaje se vprašal, če sem utrujen.

»Kmalu bomo odrinili,« je dodal. Peljal me je h konjem, kjer sta Cross in Minor sedela.

»Kaj se je vendar zgodilo?« sem vprašal in moje oči so nestrpno iskale

tisto čudno barvo v Minorjevem obrazu. Obraz je bil pa zdaj popolnoma jasen, le nekoliko blede.

»Vse je v redu,« je dejal Cross. Na nekih vratih sem zagledal desko z napisom: »Georges Jefferson se vrne v nedeljo.« To gospodarjevo sporočilo nam je šele pojasnilo, zakaj je bila hiša tako zapuščenca.

Kakšne pol ure pozneje smo odrinili. Minor in Cross sta jezdila naprej. Wheel je pridiral k meni. Zemelja je bila še vlažna, tu in tam pokrita z mlakami.

»Wheel,« sem tiho nagovoril svojega sopotnika. »Kaj se je zgodilo ponoči?«

Položil je prst na ustnice in dejal pomenljivo:

»Illah...«

Nisem ga razumel.

»Kaj to pomeni?« sem ga vprašal in stopil tik zraven njega.

»Illah pomeni dobesedno strah. To je vražja bolezen, ki izguje, a se spet ponovi. Ubogi Minor ničesar ne ve o tem. V Tampu ga bomo morali peljati k zdravniku...«

Namignil mi je, naj molčim.

»Minor torej ničesar ne ve o tem?« sem ga spet vprašal.

»Ne!«

»Ali je bolezen nevarna?«

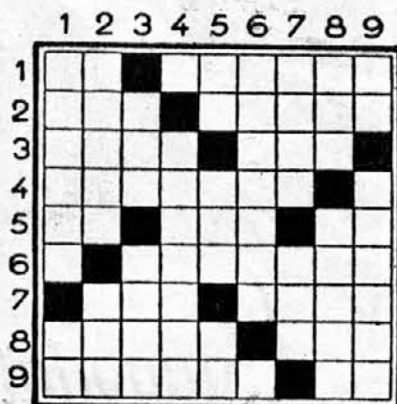
»Podobna je steklini. Bolnik grize ko stekla žival... in njegov ugriz je nevaren...«

In...«

Wheel je na lepem odjezdil h Crossu in ni ničesar več dejal o tem.

Križanka in uganke

KRIZANKA ŠT. 23



Pomen besed:

Vodoravno: 1. kvarta; čepica ali del čevlja; 2. tropska ptica; ukrajinsko ime; 3. mesto v Sremu; prve tri črke imena ruskega pesnika; 4. kraj v Sloveniji; 5. veznik; razsodnik; oblika pomožnega glagola; 6. šport; 7. kovanje; sorodnica; 8. grški pesnik; grški otok; 9. priprava za lovenje kač; egiptski bog.

Navpično: 1. barvilo; okrajšava za konjsko silo; 2. grški zakonodajec; del cerkve; 3. indski duhovnik; mesto na Aljaski; 4. tropska rastlina, ki daje znano poživilo; 5. narobe zaimek; kraj prodajanja; kvartaški izraz; 6. površnik; 7. prebivalec evropskega otoka; sladka jed, pa tudi kovina; 8. vladar, vrsta psov; 9. kvarta; švedsko mesto.

MAGIČEN KVADRAT

1. A A A A A
2. A D I I I
3. I L L N N
4. O O P P S
5. S T T V V

Pomen besed: 1. pismo; 2. plod oljke; 3. oseba iz sv. pisma; 4. žensko ime; 5. vrag.

Besede se berejo enako v vodoravnih in navpičnih vrstah.

OPEKE

mro zme eče
sam kdo pok an
abo onč čem žlj rzim

Uredi te opeke tako, da boš bralec znan rek.

RAČUNSKA UGANKA

Štirje bratje imajo skupaj šestkrat toliko let kakor najmlajši. Rojeni so v enakih razdobjih in najstarejši ima še enkrat toliko let kakor najmlajši. Koliko let ima vsakdo izmed njih, če jih ima drugi najmlajši 16?

VERIGA

-- pe --
-- vni --
-- pa --
-- di --
-- pa --
-- li --
-- go --

Namesto črtic vstavi prave črke, da dobiš besede. Vsaka nova beseda se začne z zadnjim zlogom prejšnje besede. Prvi in zadnji zlog vse verige dasta naziv neke vrste pesmi.

SKRITE BESEDE

PODOBAR
ODBRANA
HRUSTANEC
ZELODEC
ŠIVANJE
NEVARNOST
NASLONILO
PREISKAVA
UMIRANJE
SARAGOTA
PREMIJE
IZDELOVANJE
NADARJENOST
RIBARJENJE
IZKOPANINA

V vsaki teh besed je skrita še ena beseda s štirimi črkami. Poišči jih in ugotovi, kaj ti dajo začetnice teh besed.

Rešitev ugank iz prejšnje številke

Križanka: Vodoravno: os, pomota, gad, Davos, Oton, rep, ramazan, en, Got, tu, nogomet, noša, Simon, čin, Emerik, na. Navpično: ogorek, se, satan, Lim, dom, Nome, nagovor, od, Zog, ni, Maraton, oven, moč, top, Tešin, as, sutana.

Vrsta: past, pest, pust.

Dopolnilnica: Od same slave človek ni nič sit.

Črkovnica: Vzeml najprej prve tri črke v prvi vodoravni vrsti, potem prve tri v drugi vodoravni, nato druge tri v prvi vrsti, druge tri v drugi vrsti itd., pa dobiš: Dobro nabrušen meč je boljši od vseh pogodb.

Skrivnica: Bodočnost nam ni usojena; krojimo si jo sami.

Razun s številkami: Število 405.504 delimo s 48 in dobimo 8448.

Knjižni moj: Prevrtal je le obe platneci.

Peselnica: Bančni ravnatelj.

Šola za ljubkost

Pred dobrim letom smo v našem listu pisali, da je neka iznajdljiva Američanka odprla tako imenovano šolo za ljubkost, in da ima ta ne- navadna šola presenetljivo visoko šte- vilno učenk in učencev. Pred nekaj meseci je dobila pa tudi francoska prestolnica šolo za ljubkost in šik. Prepričana sem, da bo marsikatero našo bralko zanimalo, česa se prav za prav uče ženske v takšni šoli.

Najprej je treba poudariti, da takšna šola za ljubkost ni nikakršna koketna ustanova, kjer se ženske uče samo lepo oblačiti, šminkati in na vse mogoče in nemogoče načine zapravljati denar. Šola poučuje pred- vsem pismeno. Tako se utegnejo šo- lati v njej tudi ženske iz province, kar je kajpak edino prav in lepo. Zanimivo je, da šola nima učenk sa- mo iz tako imenovane 'boljše družbe'. To je demokratska ustanova, v njej se šolajo tipkarike, uradnice, proda- jalke in delavke.

Preberimo na primer nekaj pisem, ki jih je poslalo nekaj učenk vodi- teljici:

»Moj mož me ne ljubi več. 27 let mi je, pravijo, da sem lepa in sama- vem, da tudi nisem slaba žena in gospodinja. Toda marsikatera ženska, ki jo srečam v družbi, je mojemu možu očitno bolj všeč, menda ima

utegnila zdeti temu ali onemu čisto nepotrebna, v resnici pa ni nobeno, ki bi bilo nepomembno. Vprašani: »Kakšno obleko ste si kupili pred kratkim?« ali »Koliko je stal vaš novi klobuk?«, se nam bosta mogoče zdeli smešni, toda za voditeljico šole in učenko sta zelo važni. Po odgovo- rih nanje namreč spozna voditeljica te šole, kakšen je standard te ali one učenke, in tako tudi ve, kaj in kako naj ji svetuje.

Razen tega je še nešteto drugih vprašanj: ali imaš rada živati, ali ne, ali greš po cesti, ne da bi se zmenila za svoje bližnje, ali ti je pa do tega, da te ves svet občuduje? Ali brez zadrege koračiš po veliki dvo- rani, čeprav veš da je polna ljudi, ki te opazujejo? Ali imaš zaupanje vase in ali poznaš iniciativo? Ali delaš z veseljem v svojem poklicu? Nešteto na videz nevažnih vprašanj, ki pa utegnejo biti življenjsko odločilna.

Takšna šola za ljubkost prav za- nesljivo ni nepotrebna ustanova. Marsikatera delavka se v njej izo- brazi, marsikatera zakonska žena, ki ne zna privaditi moža na dom, spo- zna skrivnosti pravega osvajanja, marsikatera uradnica, ki doslej ni imela uspeha, postane kmalu nena- domestljiva moč. Šola za ljubkost bi morale Francozinje prekrstiti v šolo za življenje, potlej bi šele njeno ime popolnoma ustrezalo svojemu na- menu.

Naša kuhinja

KAJ BO TA TEDEN NA MIZI?

Jedilnik za skromnejše razmere

Četrtek: Goveja juha z rižem, pražen krompir, govedina, pesa. Zve- čer: Ocvrta jajca, solata.

Petek: Kisla repa, zabeljen fižol. Zvečer: Fižol v solati, čaj.

Sobota: Srce v omaki, krompirjev pire, solata. Zvečer: Mlečen moč- nik.

Nedelja: Goveja juha z rezanci, pražen krompir, ocvrta teletina, solata. Zvečer: Govedina v solati, čaj ali kompot.

Ponedeljek: Cvetačna juha, krompir- jevi cmoki, češnjevi kompot. Zvečer: Pražena jetra, polenta.

Torek: Grahova juha z rižem, češ- njev zavitek. Zvečer: Krompirjeva solata, kava.

Sreda: Krompirjeva juha, pečenjak, solata. Zvečer: Safalade v solati.

Jedilnik za premožnejše

Četrtek: Pomladna juha, čebulni zrezki, špinata, dušen krompir. Zve- čer: Palačinke, kompot.

Petek: Lečnata juha, špageti s so- lato, češnjevi zavitek. Zvečer: Češ- njev riž.

Sobota: Goveja juha z zdrobom, pre- pražena govedina, pečen novi krompir, cvetačna solata. Zvečer: Zdrobov narastek, kompot.

Nedelja: Grahova juha z zdrobovi- mi cmoki, svinjska pečenka, ocvrti špagliji, mešana solata, češnje z va- nilijevo kremo. Zvečer: Ocvrte sa- faladne rezine, solata, kompot.

Ponedeljek: Zelenjavna juha, maka- ronova polica, solata. Zvečer: Peče- njak s solato.

Torek: Telečja obara z zdrobovimi cmoki, borovničev zavitek, kompot. Zvečer: Hrenovke, čaj.

Sreda: Golaževa juha, riž z graham, solata. Zvečer: Ocvrta jetra, solata.



Ali si morete misliti bolj ljubki poletni večerni obleki kakor sta tle dve. Narejeni sta iz pastelno barvnega kockastega blaga. Prva ima vratni izrez in pas naznačen s širokim črnim baržunastim trakom, druga je pa ob vratu zaprta z veliko šolarsko pentljo.

Pojasnila:

Čebulni zrezki: Pol kile sesekljane čebule in 12 dek riža kuhajte v goveji juhi. Ko je kuhano, dobro premešajte in dodajte kakšne dobre omake, naj- boljše tako imenovane bešamel. Potlej pustite, da se ohladi. Iz mesa pa iz-

»Ocvrti špagliji: Špaglje prav hitro skuhaite v vroči vodi, a ne čisto do mehkega. Potlej jih za nekaj časa po- ložite v mrzlo vodo. Nato jih skrbno osušite, pavaljajte v moki in po pet do šest zvežite s sukancem. Povaljajte jih v raztepenem jajcu in jih specite v masti ali olju.

Češnje z vanilijevo kremo: Češnjam poberite koščice in jih skuhaite do mehkega. Stresite jih v skledo in po- litje s sokom. Potlej pripravite vani- lijevo kremo in z njo polijte češnje. Vanilijevo kremo napravite iz skode- lice sladke smetane, ki ste ji dodali kos vanilije in jo pustite stati kakšno uro. Potlej razmotaite v kotličku tri rumenjake, žličko moke in 2 žlici sla- dkorja. K temu dodajte še smetano in tako dolgo mešajte nad ognjem, da se zgosti. Nato jo vlijte na češnje. Prav tako lahko napravite s slivami ali kakšnim drugim sadjem.



režite tanke, precej velike zrezke in jih nadevajte s tem nadevom. Zavijte jih in pavaljajte v jajcu, kruhovih drobtinah in jih ocvrte na vroči ma- sli. Na mizo jih postavite s špinato.

Češnjevi riž: 20 dek poparjenega riža kuhajte do mehkega skupaj s po- lovico vode in polovico mleka in ne-

Če...

Če imate razpokane in suhe ustni- ce, je to znak, da rdečilo, ki ga upo- rabljate, ne ustreza vašim ustnicam. Namažite jih s kakaovim maslom in vanje vsak večer in vsako jutro vti- rajte kumarčno kremo.

Če imate trdo kožo na rokah in no- gah, si pomagajte takole: ko se ko- pate, izščekajte noge in roke z ostró ščetko in milom. Po kopanju namažite kožo z oljnim oljem ali pa s kakšno mastno kremo.

Če nimate belih zob, pojdite večkrat k zobozdravniku, da vam jih očisti. Umivajte jih trikrat na dan dve mi- nuti z ostró ščetko in dobro zobno kremo. Namesto kreme vzemite včasih sodo bikarbono, ki daje zobem biserno belino.

Če si hočete očistiti in osvežiti obraz, se ravnajte po tem navodilu: v po- sodo vlijte vrele vode in ji pridenite nekoliko galuna. Čez glavo se pokrijte z brisačo in se nagnite nad posodo, da se vam para kadi v obraz. Tako si parite obraz pet do deset minut, po- tlej ga pa izbršite z mehko brisačo. Zdag ga osvežite s čistilno vodo, ki je pač primerna za vašo suho ali mastno kožo.

Monogrami — entel — ažur
gumbnice — gumbli — plise
fino in hitro izvrši

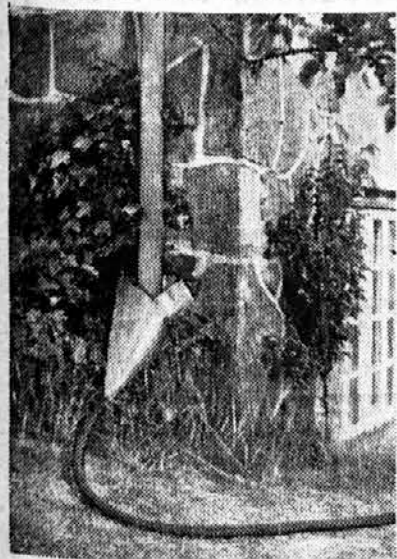
Matek & Mikeš
LJUBLJANA, Frančiškanska ulica

Vezenje perila, predtisk ženskih
ročnih del

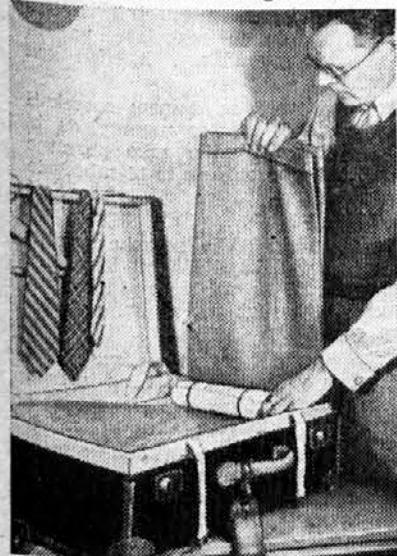


Naša prva slika kaže ljubek poletni klobuček, ki je nekaj prav posebnega med množico poletnih slamnikov in klo- bukov. Narejen je iz šipkastega blaga, obdan je pa s precej širokim baržunastim črnim trakom, ki pada po tilniku navzdol. Desna slika pa prikazuje poročno pričesko, ki si je lepše skoraj ne morete misliti. Spredej jo krasijo lepi zaviti kodri, zadaj so pa dolgi kodri povezani s črno baržunasto pentljo.

Praktični nasveti



Neki lastnik vile je imel na svojem vrtu dve lepi sadni drevesi, a kaj ko jima suša ni pustila obrodit. Iznajdljivi lastnik jima je priskočil na pomoč. K žlebu je pritrdil pločevinast lijak in od njega napeljal gumijasto cev do drevesnih korenin. Kadar je deževalo, sta drevesi dobili vodo, jeseni sta se pa zahvalila v bogato letino.



Ko se boste odpravljali na počitnice, posebno pazite, kako boste zganili dolge hlače v kovčge. Najbolje je, če na koncu, kjer jih upognete, daste vmes zvit časopisni papir, ovit z dvema gumijastima trakoma. Tako se boste najpreprosteje izognili neprijetnih robov.

Po ženskem svetu

FRANCOSKE ŽENE — 150 LET PO NASKOKU NA BASTILJO. I.e. to praznujejo Francozi 150-letnico pričetka velike francoske revolucije 1789. leta, še pred viškom teh slovesnosti, 14. julija, so Francozinje izbrale to priložnost, da opozore predsednika republike in ministrskega, predsednika na krivice, ki jim jih je doslej delala država. Prvo krivico jim je storil Napoleon, ki je poročene žene, mladoletne in slaboumne v svojem zakoniku kar v en koš vrge. To krivico so popravili Francozinjam šele pred dvema letoma, čeprav se ne popolnoma. Druge krivice je v tem, da Francozinje še nimajo volilne pravice.

Takole je napisala neka francoska lica za ženske pravice: »Danes ni več nobene neizobražene Francozinje. Vsa izmed nas je vsaj toliko izobražena, da je raven njene izobrazbe povprečno višja od ravni moške izobrazbe. Zda ji tudi ni več žensk, ki bi bile socialno nepomembne in nekoristne. Razen tega, da ženske delajo doma v gospodinjstvu, so jih ministrstva mobilizirala tudi vojaško, gospodarsko in finančno.

Bilo bi napak, če bi krivdo za padanje rojstev pripisovali ženi. Vsakdo iz lastne izkušnje ve, da je v 90 od 100 zakonov moč tisti, ki ne mara otrok, medtem ko si vsaka ženska že instinktivno želi postati mati. Ničesar torej ne izključuje žensk iz politične arene.

To spomenico je podpisalo več tisoč slavnih in manj slavnih žensk in moških iz političnih, kulturnih, znanstvenih in umetniških krogov.

SOLA ZA UREJANJE CVETLIC: Na Angleskem so odprli pred kratkim nenavadno solo: »Solo za urejanje cvetlic«. V njej se dame iz najboljših angleske družbe uče, kako je treba ravnati s cvetjem, kako ga je treba pravilno razdeliti po cvetličnih vazah, spletati v kite in okrasiti z njim moderno stanovanje. Voditeljica te šole je prava umetnica v svoji stroki, in zna tudi najpreprostejše cvetje uveljaviti v primernem okolju. Njej so tudi poverili okrasitev s cvetjem angleskega razstavnega paviljona na newyorški razstavi.

ZENSKI KONGRES V KJÖBENHAVNU: »International Alliance of Women for Suffrage and Equal Citizenship« bo priredila svoj trinajsti mednarodni kongres od 8. do 13. julija t. l. v Kjöbenhavnu na Danskem. Program je zelo raznovrsten in zanimiv:

Žena v moderni družbi. — Vpliv žene na javno življenje. — Kako si bodo žene priborile svojo svobodo? — Mir in ohranitev človeških pravic. — Mladina in žensko gibanje. — Priprava za poklic, zakon in poklicno delo. — Zenska zveza na razpotju svojega delovanja.

KJER ŽENSKA VLADAJO: Ameriško mesto Friendly ima v vseh javnih službah samo ženske. Ženske so stražniki, gasilci, poštarji, sploh v vseh javnih uradih so samo uradnice. Hvalevredno je, da vse te ženske tudi doma gospodinjijo in da so moške z njimi zelo zadovoljni. Človek se pa po tej nehoti vpraša, kaj v tem raj za moške, delajo moški...

Sonce lahko koristi pa tudi škoduje našemu zdravju

V začetku aprila tega leta je bilo sonce že kar toplo, ko še skoraj nismo bili pripravljeni na to, pozneje v maju, smo bili pa kajpak vsi močno razočarani. Tako moramo biti ljudje vselej pripravljeni na toplo vreme, ki se ne ravna po koledarju. Da bomo prepričali nevarnosti, ki nam groze od pretirano močnega sonca, vam tukaj podajamo nekaj podrobnosti o lastnostih, dobrodejnem in škodljivem vplivu sončnih žarkov na naše zdravje.

Strokovnjaki pa tudi lajki zadnji čas veliko govorijo in pišejo o prednostih sonca in sončenja. Izven dvoma je kajpak, da sonce osvežuje in poveča odpornost telesa nasproti različnim boleznim. Hkrati pa sončni žarki urejajo razne fiziološke funkcije v našem organizmu. Toda, kakor pri vsakem drugem zdravilu, je treba tudi v pogledu sončnih žarkov znati se jih posluževati. Najti pravi način, da bo sonce našemu telesu koristilo, je velika umetnost.

Znana je pripovedka o človeku, ki zaradi velike revščine več mesecev ni niti okusil mesa. Lepega dne so ga povabili na svatbo bogatega sorodnika v mesto in ob tej priložnosti se je tako najedel mesa, da mu je postalo slabo. Čez nekaj ur je umrl. Podobno je tudi s soncem. Meščan poleti željno hrepeni po njem, želi ga čim bolj izkoristiti in ga uživati.

Vendar v tem pogledu nikakor ne smemo pretiravati. O soncu ne smemo pozabiti enega: poleg svojih mnogih dobrodejnih vplivov ima tudi lastnost, da s svojo močjo in prodorno toploto uničuje žive celice našega organizma. Znano je, da sonce uspešno, hitro in na lahek način uničuje bacile nalezljivih bolezni in torej učinkuje kakor pravo razkuževalno sredstvo.

Sonce pa, kakor že rečeno, uničuje tudi zdrave celice živih bitij. Ta stran vpliva sončnih žarkov na naše telo je zelo škodljiva in pogosto tudi nevarna. Sonce lahko uniči tiste zdrave celice človeškega organizma, ki so nam neobhodno potrebne za zdravje in življenje.

Če torej ne bomo pazljivi, bo sonce tem našim celicam škodovalo. Do določene meje se naše telo samo od sebe brani škodljivega vpliva. Pod vplivom sončnih žarkov se pod kožo napravi sloj barve. Ta barva brani sončnim žarkom, da bi še nadalje prodirali v naše telo in nadaljevali svoje razdiralno delo v živih celicah.

Pod vplivom sonca se krvne žilice razširijo, telo ima več krvi, zato terja tudi več hrane. To pa vsekakor ni slabo za tiste, ki bi se rade nekoliko zredile.

Paradokso, a verdar resnično je, da se najbolje lahko okoristimo s prednostmi sonca, ako se hkrati znamo varovati sončnih žarkov. Kdor na soncu naglo porjavi, ima že v sebi prirojen lastnost, da se upre škodljivim sončnim vplivom.

Sonce utegne človeku povzročiti veliko boleznih, ako na telo ne pazi in ga pretirano izpostavlja močnim sončnim žarkom.



Praktična športna platnena obleka, ki je spredaj zapeta z gumbi, spodaj morate pa seveda obleči shorts, tako da je obleka lahko tudi odprta.

Pozor!
V
PRIHODNI
ŠTEVILKI:
Kako spleteš kopalno obleko

nim žarkom. Tako na primer sonce močno vpliva na tilnik in lahko povzroči hude bolečine v živčnem sistemu, ki prehaja skozi tilnik. Zato imajo ljudje v tropskih krajih takšne klobuke, da jim pokrivajo tilnik in ga tako varujejo pred soncem.

Sonce, kakor vemo, povzroči tudi sončarico in tako imenovano sončno kap. To so hude bolezni, ki lahko povzročijo tudi smrt. Sonce lahko tudi povzroči vnetje očesne opne in tudi sicer utegne hudo škodovati očem. Najboljše je proti nevarnosti premočnega sonca nositi zelene naočnike.

Poleg tega pa utegne tudi ženska lepota trpeti zaradi sončnih žarkov. Na



Kopalna novost je tale kopalna obleka. Letošnje poletje je moda na peščini na moč pestra. Kopalne obleke so iz svile in vseh mogočih tvojih, prav do bombazastega. Kopalna obleka na naši sliki je pa še posebno prikupna zato, ker zraven spada kratak kopalni plašč iz istega tvoriva.

koži se pojavijo zajedavci, pege in lišaji, ki jih je kaj težko odpraviti.

Kljub temu se pa nikar ne bojte sonca! Človek mora biti povsod zmeren in le tako bo imel koristi. Prvo sončenje ne sme trajati dalj kakor 10 do 15 minut, pozneje pa postopno več.

Nahod poleti

Ljudje v svoje največje začudenje tudi poleti na lepem začutijo, da imajo nos zatrpan in da se jih je lotil nahod.

»V tako vročih dneh,« pravijo navadno ljudje, »se pa res nisem mogel prehladiti!«

Nesreča pri nahodu je pa, da nas nahod prej napade, kakor mi njega.

V zraku je zmerom več milijonov klic nahoda, naši jih boste pa po vsod, na svinčniku, ustniku, zmerom pripravljene za napad. Prav nič ne pretiravamo, ko to pišemo. Obrnite se do zdravnika, pa vam bo prav tako povedal.

In prav poleti je vaša telesna odpornost najmanjša.

Odpornost proti boleznim dosežemo z določeno količino vitaminov, ki so v svežem sadju, presni zelenjavi, paradižniku, korenju, ribjem olju in podobnih hranilih. Vrh tega se naša

Triko perilo, nogavice, dežnike v veliki izbiri prve domače tovarne
Josip Vidmar
LJUBLJANA
Obiščite naše trgovine in se prepričajte

odpornost proti boleznim poveča na soncu na svežem zraku in pri telovadbi na prostem.

Vse te pogoje, ki so potrebni za večjo odpornost, težko pozimi izpolnimo, zato je naše telo poleti še zelo neodporno.

Nenadno toplo vreme, ki ga imamo zdaj, nas napravi še občutljivejše. V toplih zatohlih sobah in tramvajskih vozovih se namreč zleže v nosu in grlu napnejo in nabreknejo in pade tako vsaka klica na ugodna tla. In že je nahod tukaj.

Ko smo vam torej pojasnili, da ni nič čudnega, če dobite poleti nahod, ga morate znati odpraviti, ker je poleti vse bolj zoprn ko pozimi, vrhu tega pa tudi dalj časa traja.

Najbolj pametno je leči v posteljo. Ljudi, ki bi lahko takoj legli v posteljo, je pa prav malo. Če človek nima vročine, se kar težko odloči za posteljo. Prva dolžnost vsakega bolnika je, da se osami in ni več nevaren okolici.

Začnite z grgranjem s kakršnim koli pripomočkom za razkužitev in večkrat grgrajte.

V vsako nosnico potisnite nekoliko vazelina, še bolje je pa, da z razpršilcem vbrizgate v nos kakšno oljnatu razkuževalno sredstvo.

Nikar ne mislite, da je najbolje, če se najeste, da komaj dihate. Namesto tega držite dieto, jejte sadje, sadne sokove, mleko in solato. Zlička ribjega olja bo odpornost vašega telesa nad vse povečala.

Zvečer pojdite zgodaj k počitku. Preden ležete, se okopajte v topli vodi. Obraz si namažite s kremo. V postelji si pripravite toplotno steklenico in popijte dva aspirina. Če drugi dan se boste počutili veliko bolje.

Ves čas, ko ste nahodni, pijte vroč čaj ali pa kaj drugega, kajpak v postelji. Prav dobro je tudi, če pijete vroče mleko s sladkorjem in rumom.

Rada bi imela vitke noge!

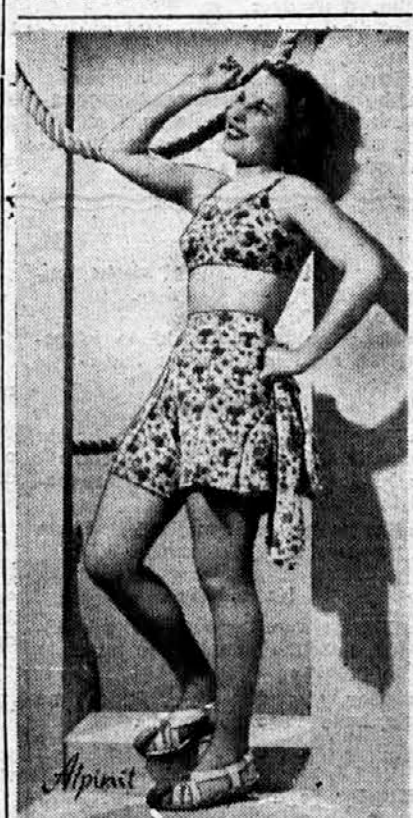
Za vitke noge ni nič boljšega kakor telovadba. Telovadba, da draga moja, in še enkrat: telovadba! Pa še redno po vrhu, sicer ne boš imela uspeha. Vsak dan posveti telovadbi za noge deset minut, ne bo ti žal uspeha.

Sproži se na tleh, ali pa na kakšni slamnjaci, če ti pretegovanje na trdih tleh ni po godu. Dvigni noge, kakor za »svečo« in delaj z njimi takšne gibe, kakršne delaš, če poganjaš kolo. Roke imaš pa uprte v boke in tako podpiras noge, da se prehitro ne utrušiš.

To vajo vadi dve minuti, nato spet leži. Nekajkrat globoko vdihni in še globlje izdihni, da prideš do sape. Vstani, roke odroči za ravnotežje, nato pa zamahuj z eno nogo naprej in nazaj kolikor mogoče visoko. Noga mora biti v kolenu kajpak stegnjena. Dve minuti in nič več zadoščata za to vajo. Če si že prekoračila 40. leto, ta vaja odpade.

Za nežne gležnje vadi vajo s stopali, in sicer takole: leži in dvigni nogo kakšnih 20 cm od tal in kroži s prsti, 50krat v desno, 50krat v levo smer. Nato vstani in otresi noge, da se bodo mišice sprostile.

Za nameček končaj telovadbo s skakanjem čez vrstico, kakor si delala, ko si bila še otrok. Najmanj 100 skokov. V nekaj mesecih boš imela nožice, kakršne si želiš.



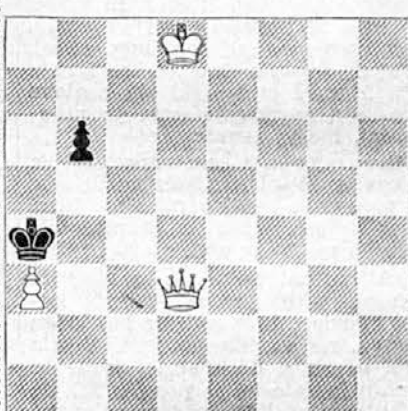
Dvoedelna obleka za peščino iz pisanih shorts in nedrčka iz istega blaga. V njej vas bo sonce lahko po mili volji oglajalo, če bo pa le preveč dobrohotno, si povrhu oblecite še kratko jopico, podobno boleru. Tako boste imeli kar najpopolnejšo obleko za sončenje.

Samo malo vode in Kvik doruček je gotov.
Kvik
S TOPLO ALI HLADNO VODO
PROIZVAJA "UNION" Z AGRÉE

ŠAH

Problem št. 72

Sestavil O. Fuss (1889)

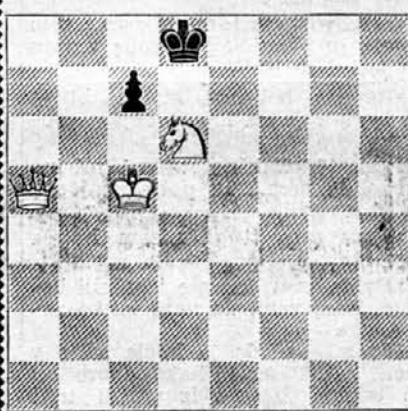


Mat v 3 potezah

Bistro zasnovana in duhovito zapletena naloga. (B 12)

Problem št. 73

Sestavil J. Jespersen (1895)



Mat v 3 potezah

(B 12)

Kratka partija št. 25

z nedavnega turnirja v Monakovem

- | | |
|-----------|------------|
| 1. c2-c4 | Sg8-f6 |
| 2. d2-d4 | e7-e5 |
| 3. d4xe5 | Sf6-e4 |
| 4. Sg1-f3 | d7-d6 |
| 5. e5xd6 | Lf8xd6 |
| 6. g2-g3? | Se4xf2! |
| 7. Ke1xf2 | Ld6xg3 šah |

Beli se vda.

Rešitev problema št. 69

- | | |
|------------------------|----------|
| 1. e7-e8! | Kb5xa5 |
| 2. a7-a8S! | Ka5-b5 |
| 3. Te8-e5 mat. | |
| 1. ... | Kb5-c5 |
| 2. a7-a8D | kar koli |
| 3. Da8-a7, c6, d5 mat. | |

Rešitev problema št. 70

- | | |
|----------------|--------|
| 1. Dh2-f2 | Ke4xe5 |
| 2. Sgg8-f6 | Ke5-d6 |
| 3. Df2-c5 mat. | |
| 1. ... | Ke4-d3 |
| 2. Sg8-e7! | Kd3-e4 |
| 3. Df2-e2 mat. | |
| 1. ... | Ke4-d5 |
| 2. Df2-e2 | Kd5-c6 |
| 3. De2xb2 mat. | |

Rešitev problema št. 71

- | | |
|------------------------|----------|
| 1. Td8-a8 | kar koli |
| 2. Df1-f3, b5, a6 mat. | |

Po trudapolnem delu —

zabava in razvedrilo

v »Družinskem tedniku«

Naš Kotiček

*

Prispevke v tej rubriki honoriramo, in sicer prvega z din 50.—, naslednje z din 20.—. Rokopise naslovite na uredništvo »Družinskega tednika«, (Naš kotiček) Ljubljana, poštni predal 345. Rokopisov ne vračamo.

SPOMIN NA DOM

Kakor za meglati je spomin na slovo od matere, ko sem tisto jesensko jutro stopil prvič v svet. S tem sem zapustil zvezo z domom. Postal sem emigrant. V borbi za vsakdanji kruh, ki sem si ga služil z žulji na rokah in večkrat tudi s solzo v očeh, sem kljub vsem preizkušnjam zmagal. Le spomin na dom, na ljubo mamico mi ne usahne. O, kolikokrat si zaželim, da bi vsaj še enkrat prišel domov in padel svoji materi v naročje! Le tedaj bi bile moje želje izpolnjene...

V. S.

V GOSTILNI

Živel je kmet, ki je slovel za brihtnega. Ker je hodil nekaj časa v latinske šole, se je prav rad ponašal z znanjem latinščine in pri vsaki priložnosti je uporabil kakšen latinski citat, ki mu je še ostal v spominu. Toda ni bil dober gospodar. Zahajal je prav rad v vaško gostilno, kjer je svoj skromni zaslužek sproti zapil. Ko mu je zmanjkalo denarja, mu je dal gostilničar tudi »na kredo«.

Nekega dne pride spet v gostilno. Gostilničar prisede in ga bolj po tistem vpraša:

»Janez, kdaj mi boš pa plačal svoj dolg?«

»Ad kalendas graecas,« mu odgovori kmet brez posebnega premisleka.

»Dobro!« pravi gostilničar, »tedaj pa zanesljivo.«

»Zanesljivo.«

»Daj mi roko, da bo res.«

»Tu jo imaš,« seže kmet gostilničarju v roko in se nasmehe.

Gostilničar namreč ni vedel, da po meniju te latinske besede po naše tolko kakor »nikoli!«, menil je pač, da bo kmet plačal svoj dolg o svetem Gregorju.

Albert Sič

Ali ste ustaljeni?

Odgovorite na spodnjih 30 vprašanj odkrito in s preudarkom, pa boste vedeli, ali ste ustaljeni, ali ne. Vprašanja so zelo natančna, zato boste odgovarjali nanja s številkami od 0 do 5. Kolikor teže vam bo nekaj priznati, toliko višjo številko napišite. Na primer: če vam je res težko povedati v kakšni družbi kakšno dogodivščino, ki je sicer zanimiva, ki ste pa vi v njej igrali smešno vlogo, napišite 5 ali 4. Če vas pogled na kačo prav nič ne vznemiri, napišite pa 0.

Nikar se ne delajte prepogumne, osleparili boste samo sami sebe.

Seštejte. Delite s 30. Število, ki ga boste dobili, vam bo povedalo, koliko ste ustaljeni. Če boste dobili komaj 0,5, se zanesljivo precejnete... Če boste dobili 3,5 do 4, ste prilično ustaljeni. Popolnoma ste pa ustaljeni, če dobite število med 1 in 2.

KOLIKO POGUMA
MORATE ZBRATI, DA...

1. ...priznate svojemu prijatelju, da je res inteligentnejši od vas?
2. ...poveste v kakšni družbi dogodivščino, ki meče na vas smešno luč?
3. ...priznate, da vas je kakšen izpit stal mnogo truda?
4. ...priznate, da dovtip, ki se zdi vsem tako duhovit, ni vaš?
5. ...poveste svojo starost?
6. ...potrdite, da vam je tedaj, ko ste nekaj dosegli čisto slučajno, pomagal res goli slučaj?
7. ...poveste resnico nekemu, ki vam bi utegnil biti zelo koristen, čeprav ta resnica zanj ni posebno laskava?
8. ...priznate vselej, kadar je potrebno: »Nisem imel prav.«?
9. ...poveste od srca, da vam kakšna stvar, ki jo vsi občudujejo (kakšen

Pred vojno je bila navada, da so dijaki po končanem šolskem letu vzeli palico v roke in se napotili na dolga potovanja v tuje dežele. Hoteli so se seznaniti s tujimi kraji in ljudmi, spoznati njih običaje in navade, razširiti si obzorje in nabrati dovolj izkušenj za poznejše življenje.

Zadnjih dvajset, trideset let se je življenje zelo spremenilo. Postal je dosti težje. Za uspeh v življenju je treba mnogo, mnogo več znanja, izkušenj in potrpljenja kakor njega dni. To ni tako samo pri nas, ampak po vsem svetu. Mladi ljudje hodijo tudi zdaj na potovanja, spoznavajo svojo domovino in se uče, toda veliko število jih je, ki si med počitnicami hočejo prislужiti nekaj denarja za šolo in za knjige, ki med počitnicami trdo delajo, da bi pomagali svojim staršem, da bi si kupili kakšno obleko ali pa, da bi si prislужili toliko denarja, da bi drugi del počitnic izkoristili za potovanje.

Tem mladim ljudem, ki imajo veselje do dela, ki se dela ne boje in ne sramujejo, tem mladim ljudem je posvečen današnji članek in naš novi razpis.

Vabimo torej vse mlade ljudi, ki bodo med počitnicami kar koli delali in si s tem delom nekaj zaslužili, naj nam ob koncu počitnic pošljejo kakšen prispevek o svojem delu in o vseh zanimivostih, ki so jih bili doživeli pri tem delu. Članek naj bo po možnosti dolg poldrugo tipkano stran ali dve na roko pisani strani. Po možnosti sta zaželeni tudi ena ali dve dobri fotografiji in natančen popis,

spomenik, slika, skladba) ni prav nič všeč?

10. ...priznate nekemu, ki pravi: »Videl sem vas, kako ste se peljali s tistim lepim avtom,« da sploh nimate avtomobila in da se tudi niste peljali z njim.



Rimski gasilci morajo orožje prav tako dobro sukati kakor vodno cev, zato se vadijo v streljanju. Na sliki jih vidimo streljati z najvišjih gasilskih lestev.

KOLIKO PRISEBNOSTI IMATE, DA...

11. ...vstanete v veliki družbi in ji napijete?
12. ...pustite zobozdravnika, naj mešetarji po vaših ustih, kolikor ga je volja?
13. ...lahko ostanete mirni ob kakšnem krvavem pretepu ali ob kakšni hudi nesreči?
14. ...se ne razburite, če vam veter odnese klobuk?
15. ...ponoči sami greste skozi temen gozd?

Naš novi nagradni razpis

že je ta ali oni delal, koliko je zaslužil, kajti ti podatki so nam potrebni, da se lahko tudi sami prepričamo o resničnosti teh prispevkov.

Vabljeni so vsi, mladi dijaki in mlade dijakinje od 3. gimnazijskega razreda dalje; to se pravi gimnazijci, dijaki srednje tehnične šole, vseh obrtnih in strokovnih šol, akademiki, itd.

Uredništvo »Družinskega tednika« bo izmed dobljenih prispevkov izbralo in objavilo najboljše. Prvih pet najboljših prispevkov bomo nagradili po din 100.—. V kolikor jih bomo objavili več ko pet, jih bomo nagradili po din 50.—.

Marsikdo se bo vprašal, zakaj neki je potreben takšen razpis.

Slovenski narod je majhen narod. V vsakem majhnem narodu bi vsak človek moral biti na svojem mestu, in vsak prispevati k razvoju in napredku njegove skupnosti, kulture in gospodarstva. Samo tako lahko majhen narod, kakršen smo mi Slovenci, tekmuje z velikimi narodi, samo tako lahko postane gospodar sam v svoji hiši, torej neodvisen narod in neodvisen posameznik.

Eno najbolj žalostnih poglavij vojnega časa so nedvomno tuji strokovnjaki po naših tovarnah. Rekli so nam, da so ti ljudje neobhodno potrebni, češ da so sposobnejši in edino poklicani za ta mesta. Vidimo, da so tuji prišli k nam in ustanovili svoja podjetja, obrti in trgovine. Desetletja so minila in tuji so ostali. Če je res, da naši ljudje za ta mesta niso sposobni, potem je naša dolž-

nost, da postanejo sposobni. Toda za to je potrebno dvoje: šola in človek.

Potrebujemo ljudi, ki bodo od malega imeli pred seboj svoj cilj, ki bodo stremeli po svoji samostojnosti. Ljudi torej, ki bodo imeli ne samo tiste šolske ocene, kakor jih imajo tuji, ki so si priborili monopolska mesta, ampak tudi takšne ljudi, ki bodo stremeli po lastnem podjetju, čigar izdelki bodo lahko po kakovosti in po ceni tekmovali s tujimi izdelki. Potrebujemo ljudi, ki bodo lahko ustvarili lep življenjski obstoj ne samo sebi in svoji družini, ampak tudi našim domačim ljudem. Potrebujemo torej mlade pionirje, ki bodo imeli poguma in vztrajnosti, in jih ne bo strah zaorati v trdo ledino.

Samo tisti, ki si je znal v mladih letih na pošten način prislужiti svoj kruh in samo tisti, ki je znal ubogati, bo znal v poznejših letih dajati delo drugim in ukazovati. Ali kakor pravi naš narodni pregovor: »Kakršen sluga, takšen gospodar«.

Iskreno nas bo veselilo, če bo teh nekaj vrstic vplivalo na mlade, delovne ljudi, če jim bo odprlo nove poglede na življenje in jim vilo možnost in neomahljivo voljo, postati človek na vodilnem mestu, človek, ki bo služil kruh zase in svojo družino in ga rezal mnogim mladim ljudem, ki danes pogosto gledajo v bodočnost mračno in s strahom.

Uredništvo.

Rokopise pošljite do 15. septembra na Uredništvo »Družinskega tednika«, (Delu čast), Ljubljana, poštni predal 345.

16. ...priznate, da ste se zlagali, pa čeprav gre samo za neznatno laž?

17. ...spite v hotelu, ne da bi se zaklenili?

18. ...pustite, da se vam približa kakšna krastača, miš ali podgana?

19. ...skočite oblečeni v vodo?

20. ...da ne prestavite dne, ko ste se z zobozdravnikom zmenili za ordinacijo?

ZA KAKšno CENO KUPITE MIR
SVOJE VESTI, ČE...

21. ...rečete svojemu upniku, da nimate denarja, čeprav ga imate?

22. ...čestitate svojemu najhujšemu sovražniku?

23. ...v službi klepetate, namesto da bi delali?

24. ...ne vrnete kakšne stvari, ki ste jo našli na cesti?

25. ...pri kakšni slavnostni večerji vstanete in se pri gospodinjki oprostite, da morate stran, ker vas kliče dolžnost, čeprav greste samo na sestanek?

26. ...rečete »ne!« prodajalki, ki vas streže, čeprav vidite, da čaka še mnogo drugih strank?

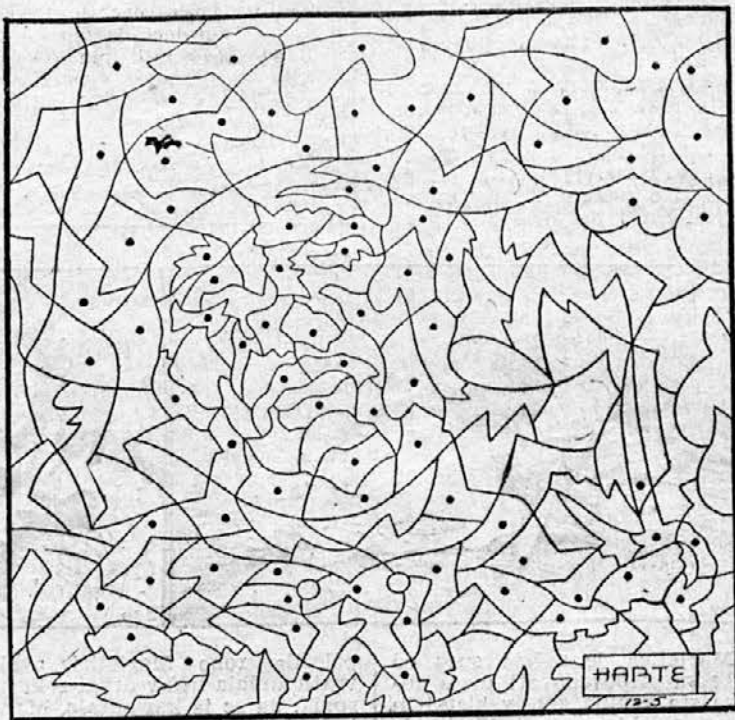
27. ...porabite zase kakšen vinar, ki bi ga bili morali porabiti v kakšen drug namen?

28. ...ne daste miloščine kakšnemu, res potrebnemu beraču?

29. ...v prepiru nočete popustiti, čeprav veste, da s tem žalite druge?

30. ...komu nehote poderete iluzije?

Poravnajte naročnino!



Izpolnjevanka

Počrni vsa polja, označena s piko, in si oglej nastalo sliko!

SCHICHTOV
RADION

pere vse!

Boljše in navadnejše tkanine, oprane s Schichtovim Radionom, bodo bleščeče čiste. S kuhanjem v raztopini Radiona se perilo varuje in je zato bolj trpežno.

RADION BELINA!



Tole prebereš
v eni minuti

V tej minuti...

...zaslužijo ameriški zobozdravniki 27.000 dinarjev;

...uvozijo Nemci precej posušenega sadja, in sicer največ iz Turčije in Grčije. V eni minuti uvozijo v Nemčijo 225 kilogramov grozdja;

...izdelajo na Angleškem za 2700 dinarjev umetnega ognja;

...izvozi Francija v Združ. države skoraj 3 kile raznega usnja;

...izdelajo v Juž. Ameriki 2700 kilogramov cementa;

...pridelajo v Kanadi povprečno 22.600 kil sena in detelje;

...popijo prebivalci Velike Britanije 180 kil kakaa;

...pridelajo na vsem svetu 300 tisoč kil premoga;

...izdelajo v Ameriki 225 kil dinamita, in sicer samo za industrijsko uporabo;

...uvozijo na Francosko povprečno za okrog 20.000 dinarjev manufakturnega blaga.

In minuta je minila



Pred 25 leti...

Kronološki pregled dogodkov po sarajevskem atentatu

Po podatkih iz diplomatskih arhivov

Nadaljevanje

14. julija

Grof Tisza pristane na kratkoročen ultimatum in sporu nemškemu poslaniku, da je sprevidel nujnost odločne politike.

15. julija

Berchthold sporoči avstrijskemu berlinskemu poslaniku Szögyenyju, da bo vlada nastopila v Beogradu šele po Poincaréjevem prihodu v Petrograd.

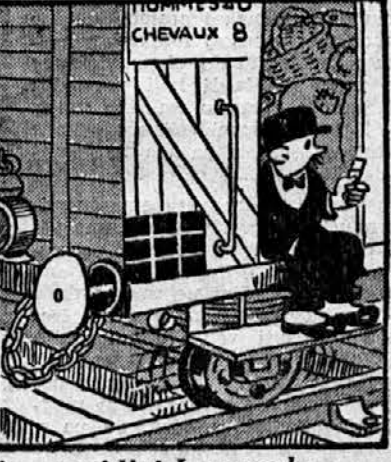
19. julija

Ministrska seja na Dunaju. Vlada sestavi besedilo ultimata Srbiji in sklene ultimatum poslati 23. julija.

Da je prihodnje



Gospod Subito...



...in vozni list I. razreda

Slana voda v pasjih dneh

Napisal dr. H. Graupner

Poznam nekega avtomobilista, ki na nedeljsko avtomobilsko vožnjo vzame s seboj steklenico limonade, ovito z mokrim prtičem in jo obesi na zunanjno stran avtomobila. Zaradi preprih med vožnjo vlaga iz prtiča izhlapeva, pri tem pa nastane hlad in ko iz najdljivi avtomobilist sede na gozdni parobek, si postreže s hladno pijačo. Na isti način, kakor se shladi steklenica limonade, odganja od nas naše prepoteno telo poletno vročino. Potenje ni problem, ki bi bil odpravljen z izhlapevanjem in številom znojnic. Okrog tega vprašanja se suče še dosti zanimivih in važnih stvari, ki si z njimi lahko krajšamo čas pri poletni vročini.

Nekdo si je zadal težavno nalogo in prešel znojnice na različnih delih človeškega telesa. Na 11 kvadratnih centimetrih na čelu je naštel 1258 znojnic, na tilniku 417, na zgornji strani noge 924, na podplatu 2586, na dlani 2736 znojnic. Novejši raziskovalci sicer trdijo, da te številke ne drže. Mi se kljub temu zadovoljimo z njimi, saj nam kažejo, da koža in koža ni eno in isto.

Pri živalih je zadeva z znojnicami zelo zanimiva. Se nihče ni videl podgane, miši ali pa zajca, ki bi se potil. Psi, mačke, ježi in opice se vidno potijo sploh samo na podplatih, opice pa poleg tega še na nosu. Prašiči se potijo na rilcu. Psi, namesto da bi se potili, sopejo. Medtem ko pes pri normalnem dihanju izdihne 2 litra zraka, ga pri sopenju 50 do 75 litrov. Hkrati z zrakom pa zgornja površina pljuč oddaja vodo in s tem dosežemo približno isto kakor s potenjem. Sopenje je čisto normalen pojav in dobro srečni prijatelji živali, ki svojega Fifija božajo, ker je revež »čisto zasopel«, se motijo. Sopenje ali težavno dihanje sta dve popolnoma različni stvari.

Slon maha z uhlji, kadar mu postane pretoplo, in sicer tem hitreje, čim bolj mu je vroče. Pri 16,5 stopinjah pomaha s svojimi uhlji devetkrat, pri 27 stopinjah devet in tridesetkrat v minuti; pri slehernem mahljaju z uhljem se poveča površina izhlapevanja na njegovem telesu — vsaj pri afriškem slonu — za šestino, to se pravi za 4 do 5 kvadratnih metrov.

Kdor se poti, ne izgubi samo vode, temveč tudi sol. V potu je je namreč precej, približno 1 in pol odstotka. Opazili so, da težak v teku svojega delovnega časa lahko odda največ 8 kilogramov potu. Če vzamemo, da pri tem odda tudi nekaj manj ko 1 in pol odstotka soli, torej približno 40 gramov, je to še vseeno uvaževanja vredna količina. Kar otehtajte 40 gramov soli in videli boste, kakšen kupček je je! Telo pa sol potrebuje; če je primanjkuje, potlej se pojavijo v mišicah krči, kar se pogosto zgodi pri težakih in kurjačih. Ljudi, ki delajo v vročini ali živijo v tropskih krajih, se polasti nekakšna lakota po soli. Marsikateri Evropec je prestal mnogo hudega, preden je spregledel, da mora jesti več soli.

Pred kratkim so pa le ugotovili, zakaj potrebujemo sol v vročini. Dortmundski učenjaki so napravili poskus pri nekem kurjaču in ugotovili, da mu ni škodilo, če je veliko pil, le da so telesu odvzeli klor. Z našimi jedmi, pred vsem s kuhinjsko soljo, namreč uživamo tudi klor in ga spet izločimo, posebno pri potenju. Razen tega ga imamo v organih in v krvi zalogo kakšnih 120 do 180 gramov. Klor igra posebno vlogo v krvi, kjer ga mora biti vselej določena množina. Čeprav so kurjaču vzeli 30 do 40 gramov klora, ga niso mogli iz krvi, delovna zmožnost je bila večja in mož se je bolj počutil. Toda — in zdaj pride najvažnejša točka raziskovanja — mož je bil kurjač in je bil za poskus posebno pripraven.

Ko so hoteli isti poskus napraviti pri nekem drugem možu, ki ni bil navajen dela pri visoki temperaturi, je padla količina klora v njegovi krvi, mož je dobil napad, glava je postala rdeča, nastopili so krči. Kakor hitro so mu dali pa nekaj gramov soli, je bil mož spet v nekaj minutah popolnoma normalen. Zato utegne kozarec čiste vode pri daljši hoji povzročiti smrt, ker se zmanjša količina soli v krvi. Z nekaj grami soli, raztopljenih v pitni vodi, boste pa vse to popravili.

Iz teh dejstev se utegnemo marsičesa naučiti. V prvi vrsti moramo vedeti, da je treba izgubo vode pri potenju nadomestiti. Pogosto ponavljano pravilo, da v vročini ne smemo dosti piti, ima tudi svoje senčne strani. Nesmiselno je piti veliko ledenomrzlih pijač. Kajti mrzlota, ki na lepem pride v telo, draži toplotni center in povzroči novo potenje, razen tega pa utegne škodovati tudi želodcu. Če pa v vročini pijemo tople pijače, se bolje počutimo. Če nič ne pijemo, nas utegne pa zadeti sončarica.



Snežna kraljica

43

»Vsi so moji!« je rekla mala razbojniška deklica in hitro prišla najbližjega goloba za nogo in stresla, da je zakrili s perutnicami. »Poljubi ga,« je vzklik-

nila in udarila z njim malo Marjetico v obraz. »Tu sedita pa divja goloba,« je nadaljevala in pokazala kletko, ki je bila pribita na zid. »To sta divja



goloba, oba, pa takoj odletita, če nista spodobno zaprta; in tu je moj stari, ljubi beee!« Potegnili je za rog severnega je-

lena, ki je imel svetel bakren obroč okoli vratu in je bil zvezan. »Tudi na tega moram paziti, drugače plane kvišku in

zbeži. Vsak večer ga ščegetam z ostrim nožem po vratu, kajti tega se zelo boji.« Razbojniška deklica se je razigrano zasmejala.



Dekletce je potegnilo dolg nož iz razpoke v zidu in popraskalo z njim severnega jelena po

vratu. Uboga žival je brcala, toda mala razbojniška deklica se je samo smejala in potegnila

potem malo Marjetico s seboj v posteljo, ki je bila pod jato belih golobov.

44

»Ali imaš nož pri sebi, kadar spiš?« je vprašala Marjetica in nekoliko v strahu pogledala ostrino.

»Zmerom spim z nožem,« je rekla mala razbojniška deklica. »Saj človek nikoli ne ve, kaj se utegne zgoditi. Zdaj mi pa še enkrat povej to, kar si mi pravila o malem Karlu, in zakaj si šla v daljni svet.«



Marjetica je začela spet od začetka pripovedovati, divja goloba sta grullila gori v kletki in drugi golobi so spali. Vse se je zdelo mirno in tiho, brez glasu. Mala razbojniška deklica je

položila roko Marjetici okoli vratu, držala nož v drugi roki in spala, da se je kar slišalo. Marjetica pa ni mogla zapreti oči, ker ni vedela, ali bo ostala živa, ali bo morala umreti.

Razbojnik so sedeli okoli ognja, pili in pilili, in razbojničkova žena je kozolce preobračala. Malo deklico je bilo kar groza, ko je morala to gledati. Kaj takšnega še ni nikoli videla.



Tedaj sta rekla divja goloba: »Ruk, Ruk! Videla sva malega Karla. Bel petelin je nesel njegove sanke, on je pa sedel v vozu Snežne kraljice, ki se je peljala tik nad gozdom, ko sva ležala v gnezdu. Pihnila je v



nas mladiče in razen naju so vsi pomrli. Ruk, Ruk!« »Kaj pravita vidva tam gori?« je vzkliknila mala Marjetica. »Kam je pa potovala Snežna kraljica? Ali mar vesta tudi to?«



»Najbrže je potovala na Laponsko, kajti tam je zmerom dovolj snega in ledu. Vprašaj severnega jelena, ki je privezan na vrh.«

Dalje prihodnjice

Zakaj zobje bole?

Če nam zob začne gniti, bomo to prej ali slej sami spoznali, ker nas bo začel boleti. Kako bolečine nastanejo, znanstveniki dolgo časa niso vedeli. Ugotovili so, da v dentinu, sestavni zob, ni živcev. Toda kjer ni živcev, tam tudi ne moremo občutiti bolečine.

Da je živec v zobu, je dokazal doktor Harold A. Otherman, vseučiliški profesor in zdravnik v newyorški mestni bolnišnici.

Zob sestoji iz dentina, izjemno majhno votlino, ki jo imenujemo »ner-va«, in zobnega emajla, ki pokriva krono in del zoba, ki moli iz desni.

Dentin je prav iz takšnih snovi kakor zobni emajl. Vrh tega je pa v njem tudi nekaj organskih snovi. V teh snoveh so razporejeni živi, fina vlaknenca, ki jih je proučeval dr. Harold A. Otherman. Na poseben način jih je obarval, da jih je lahko fotografiral.

Na sredi votline je v vlakničasti črti, ki jo vidimo na zobnih rentgenskih slikah, kakor so ugotovili, ne samo en živec, temveč kar cela mreža živčnih vlaken, ki se razpletajo med mnogostevilnimi drobnimi žilicami, ki zobu dovajajo hrano.

Od teh živcev vodijo vlaknenca po vsej zobovini, ne pa v emajl. Kakšno delo opravljajo ta živčna vlaknenca v zdravem zobu, ne vedo čisto natanko. Menijo pa, da je zob sestavljen iz raznih delov in da se te snovi kljub temu, da se zob zdi mrtev, v njem neprestano obnavljajo.

To odkritje ima velik praktičen pomen, ker šele tako lahko zobozdravnik najdejo način, kako bi brez bolečin zdravili zob.

Učenjaki so že našli nekaj snovi, ki preženejo zobobol. A zdravnik nanje ne da dosti. Nekatere snovi namreč, kakor so dokazali, kvarijo zobe, namesto da bi jih ohranile. Nekatere delujejo samo nekaj časa in onemogočijo živcu, da bi dražljaje prenašal v možg, kmalu pa popuste in živec spet opravi svoje delo.

Veliko pozornost je zbudil neki pripomoček dr. Le Royja L. Hartmana. Tudi dr. Otherman je našel neko sredstvo za omrtvenje.

V enem in drugem pripomočku je bil timol, snov, ki neposredno deluje na živčno tkivo. Drugi sestavni deli so v obeh primerih služili samo zato, da so pripravili timolu pot do živčnega tkiva.

V Hartmanovem zdravilu so bile snovi, ki so morale raztopiti sloj masti, ki obdaja živec, tako da je timol lahko prišel do živčnega tkiva.

Dr. Otherman zdaj sestavlja snov, ki bi prodrla skozi zobovino do živca, in tako omrtvila cel zob.

Zobozdravniki, ki so uporabljali njegovo sredstvo za omrtvenje, so opazili čuden pojav: voda prepreči učinek, ko se pa votlina spet posuši, postane zob spet neobčutljiv.

Približno pri 40% pacientov so dognali, da ne občutijo nikakršne bolečine pri zdravljenju zob, zato pri njih omrtvenje ni potrebno. Če se zob zmoči z vodo, postanejo pa popolnoma neobčutljivi.

Izmed drugih 60% pacientov nekateri občutijo prav neznatne bolečine, drugi pa spet zelo hude že pri najmanjšem dražljaju. Tudi za te so našli sredstva, ki ublažijo bolečino.

Dr. Otherman je zelo dolgo iskal sredstvo, ki bi pobarvalo živčna vlakna in bi jih lahko fotografiral z močnim mikroskopom.

To sredstvo je iz raztopljenega zlata in srebra in ga uporabljajo samo v mraku, ker so spojine obeh kovin zelo občutljive za svetlobo. Z barvanjem živcev je dr. Otherman dokazal, da so živi razpleteni po vsem zobu.

(Po »Herald Tribune«, Newyork.)

Kadilci zgodaj umirajo

Dr. Raymond Pearl, profesor biologije na vseučilišču Johna Hopkinsa, je po temeljitih preiskovanjih prišel do zaključka, da nekadilci živijo dalj časa kakor kadilci. Od sto tisoč trideset let starih nekadilcev jih je doživelo šestdeset let 66.564, od 100.000 zmernih kadilcev 61.911, od 100.000 strastnih kadilcev pa samo 46.226. Dr. Pearl trdi, da kajenje očitno skrajša življenje in to toliko bolj, kolikor bolj kadimo.

Dr. Pearl je proučeval tudi vpliv težkega fizičnega dela na dolgost človeškega življenja. O tem meni, da do štiridesetega leta težko delo ne vpliva na dolgost življenja. Po štiridesetem letu pa fizični napor v znatni meri zmanjšuje pogoje za dolgo življenje.

(»Science Digest«, Newyork)

Če Vam je težko pri srcu in si želite malo razvedrila, potem sezite po »Družinskem tedniku«!

2. nadaljevanje

»Hvala, Pike. Zdaj sem še kakor v oblakih. Tam v Španiji sem čisto pozabil, kakšen okus ima megla. Nič čudnega, da sem slabe volje. No, in nad kom drugim naj izresem svojo slabo voljo, če ne nad vama? Bosta videla, kako vaju bom še moril.«

»Tega pa ne znate, sir.« Pike se je obraz kar razlezel od režanja. »Le malo počakajte, Pike! Potrebujem namreč vse akte o Bronsonovi zadevi, sploh ves material.«

Pike je nasobil ustnice. Za trenutek je kazalo, da se bo izpozabil in zažvižgal v sobi svojega visjega. Lucas se je naslonil v naslanjaču in se popraskal po glavi.

»Ves material,« je počasi ponovil, »o Bronsonovi zadevi... Povej, ali resno misliš Bronsona?«

Anthony ga je samo pogledal. »Razumem,« je zagodel Lucas. »Res misliš Bronsona. Vse boš dobil. Zadevo je sicer obravnavala podeželska sodnija, toda prepise imamo najbrže tu.« Pogledal je Pikea.

»Inamo, sir,« je potrdil Pike. Menda je hotel še nekaj dodati, a je zdajci zaprl usta — tako trdno, da so se njegove ustnice kar izgubile. Lucas je to opazil in pripomnil: »Pike je hudo zamolčljiv človek, Gethryn. Strašno rad bi te nekaj vprašal, pa se premaguje kakor junak. Jaz ne. Torej — kaj je prav za prav?«

Anthony je nagnil glavo nazaj in puhnil oblak dima pod strop. »Kaj prav za prav je? Da Bronson Blackatterja ni umoril.«

Policiista sta se spogledala. Molče izprva — potem je bilo pa molka konec. To pot je Pike res zažvižgal. Lucas je zastrmel v Anthonyja, dvakrat odprl usta, da bi nekaj rekel, naposled je pa s težavo izdaval:

»Za božjo voljo, Anthony, kaj si...«

»...znorel, misliš? Tudi Pike misli tako. Najbrže bo to celo res!«

»A kaj vendar...« je začel Lucas, a ni dogovoril.

»Daleč ste bili, kaj ne, sir?« je dejal Pike z vnučenim glasom, ki je zdajci odkril dolgo iskani odgovor na težavno vprašanje.

Anthony se je nasmehnil. »Da, Pike, bil sem v tujini. A vžle temu sem o razpletu Bronsonove zadeve dobro poučen.«

Lucas je skomignil z rameni. »O razpletu zadeve? O razpletu zadeve prav za prav pri tem človeku sploh ni več mogoče govoriti. Res, diha, je in pije, toda o življenju se ne more več govoriti, če je človek tako blizu visilicam.«

»Saj to je tisto!« je dejal Anthony. »Kaj bi ga še lahko rešilo?«

»Nič,« je bil Lucasov odločni odgovor, »možak je izgubljen, in to je čisto prav. Bil je umazan, zahrbtni umor. Niti sledu dvoma ni o tem. Kaj, Pike?«

Toda Pike je še zmerom stiskal usta in na njegovem čelu se je risala guba. Njegove oči so se vprašujoče, skoraj pomoči proseče upirale v Anthonyja.

Lucasa je razneslo: »Sveta nebesa, človek božji! Samo zato, ker pride polkovnik Gethryn sem in se norčuje iz naju.«

»O norčevanju ni govora,« mu je segel Anthony v besedo, »ker mislim čisto resno.«

Toda Lucas tega ni maral verjeti. »Saj je vendar nemogoče, ljubi prijatelj. Prav ti bi bil moral to spoznati že na prvi pogled. Jasnejše zadeve še nikoli nisimo imeli. Bronson je zapustil svojo posetnico na kraju zločina! Celo policija z dežele je to odkrila v štiri in dvajsetih urah. Stvar je vendar...«

»Zdajci je utihnil, se hlastno vrvaval in zastrmel v Anthonyja, kakor bi se bil iznenada nečesa spomnil. »Razen,« je počasi rekel, »razen... če si odkril kaj novega, česar doslej sploh še...«

Anthony ga je zavrnil:

»Ne, ničesar nisem odkril. Rad bi pa. Po vsaki ceni bi to rad. Zdaj me pa poslušajte, otroka. Na kratko vama bom povedal, kako pri smojen sem. Torej: bil sem v tujini. Namesto da bi bila žena prišla za mano, mi je brzojavila v Španijo, naj se takoj vrnem. To sem storil. Pri svoji ženi sem dobil Mrs. Bronsonovo, ki se ji je na nesrečo posrečilo Lucijo prepričati, da je njen mož nedolžen. Smejal sem se svoji ženi — seveda samo na skrivaj, ker sem pameten zakoniki mož — toda vžle temu sem se ji smejal. Potem sem se pol ure pogovarjal s Mrs. Bronsonovo. Zdaj se nič več ne smejem.«

Vstal je, stopil k Lucasovi pisalni mizi in zagnal svojo naspol dogorelo cigareto v pepelnik. »Tako, zdaj imata resnično in neolepšano zgodbo moje prismojenosti. Zalogostna zadeva, vidim. Ha, kakšen velik duh je zdaj izginil z njim! Pa se ne da pomagati. In zdaj mi dajta z opitjo naglico vse listine, da se bosta čimprej otresla norega obiskovalca.«

Nastala je tišina. Lucas je str-

mel v Anthonyja. Pike tudi; Anthony je gledal v strop.

Naposled je Lucas pretrgal molk: »Povej mi, Anthony, kaj ti je rekla Mrs. Bronsonova, da te je tako trdno prepričala o moževi nedolžnosti?«

»Čisto preprosto. Rekla mi je: Vem, da Bronson ni kriv. Nič drugega.«

Lucas se je zgrudil v naslanjač. Brezupno je mahnil z roko in vzkliknil: »Bog mi pomagaj!«

Pike ni rekel ničesar. Gledal je Anthonyja in se zamišljeno drgnil po bradi.

Lucasov glas je zvenel skoraj proseče, ko je zdaj rekel: »Kaj ti je, Anthony? Preklete, če ne bi bil to ti, bi se zdajle smejal, ali bi pa poklical norišnico. Tako pa...« Spet je odmahnil z roko.

Anthony se je menda zdaj že do siteda nagledal stropa. Na lepem se je nasmehnil. »O, moja krivda je velika. Ogabno je, da vama delam takšne sitnosti. Res je najboljši, da mi lepo dasta akte in mirno počakata, dokler ne dobim pravega zločinca, ali pa, dokler me ne odpeljejo v norišnico.«

Lucas je skomignil z rameni in vprašujoče pogledal Pikea. Ta je pa obotavljaje se rekel: »Če bi smel povedati svoje mnenje, sir... Kakor je gospod Lucas čisto prav povedal... če bi bil kdo drug... toda z vami je drugače. Mi smo si tu vtepli v glavo, da se vi pač nikoli ne morete zmotiti, tudi če bi se hoteli...«

Lucas je vstal. »Spet ste prav zadeli, Pike. Od tiste zadeve s

vih rjavih očeh je gorel izraz napetega, skoraj pohlepnega zanimanja. »To je vse, sir.« Potem se je obrnil k Lucasu, kakor bi čakal njegovih navodil.

»Hvala, Pike,« je priklimal njegov šef. Pogledal je na uro. »Zdaj pa glejte, da izginete. Če boste zamudili vlak, se vam utegne spet kaj primeriti.«

Obrnil se je k Anthonyju in nadaljeval: »Pike gre danes na dopust. Saj je res čas. Dve leti že ni imel počitnic. Pozdravljeni, Pike!«

»Pozdravljeni, sir!« Toda Pike se še zmerom ni pripravil, da bi šel. Gledal je v svoje lesketajoče se čevlje, kakor vselej, kadar mu nekaj ni šlo v račun. Potem se je pa z odločnim sunkom otresel svojih misli. »Torej prav, sir, pojdem.« Obrnil se je k Anthonyju.

»Do svidenja, sir. Želim... želim vam dosti sreče.«

To reki je šel. Lucas je gledal za njim in zmajeval z glavo. »Vrlega Pikea si menda začaral, Anthony. Odkar je bila tista zadeva z Lines-Bowerjem te kar obožuje.«

»Pike je preveč pameten, da bi koga oboževal. Do svidenja, Lucas. Hvala.« Udaril je z dlanjo po šopu aktov. »Za stran teh papirjev si lahko brez skrbi. Nič si ne razbijaj glave. Če misliš, da sem prismojen, te razumem. Tudi jaz bi tako mislil, da sem na tvojem mestu.«

Zaprl je vrata za sabo. Lucas je ostal sam. Sedel je za pisalno mizo,

Odkar sem prejel prvo številko »Družinskega tednika« sem sklenil, da bom ostal vedno zvest naročnik in komaj čakam sobote, da ga prejmem. To lahko natisnete tudi v »Družinskem tedniku« z mojim polnim podpisom.

Ivan Poje

La Roche-en-Breuil
Côte d'Or, France

Hoodom in z Lines-Bowerjem mislimo vsi, da si čarovnik. Če bi bil prinesel vsaj trohico novega otpljivega dokaza v Bronsonovi zadevi, bi te morda lahko podprli in ti dali še kakšen uraden blagoslov. Toda tako — saj smo za božjo voljo samo policisti in ne jasnovideci!

Anthony je stopil zdaj čisto k Lucasovi pisalni mizi in smehljuje se pogledal policijskega mogočnika: »Veš, kaj je pri tebi slabo, dragi Lucas? Preveč si človek, da bi bil pravi uradnik, in preveč si uradnik, da bi bil pravi človek.«

Lucas se ni takoj zavedel, ali naj bo užaljen ali ne. Naposled se je kislo nasmehnil. »Ti znaš res spraviti človeka v obup, prijatelj. Torej v bojem imenu, dobil boš akte. Več ne morem storiti.«

»Ali sem kaj drugega zahteval?« je suho vprašal Anthony.

Lucas je Pikea oplazil z očmi.

»Ali jih imate pri roki?«

Pike je priklimal in izginil. Anthony in Lucas sta kadila in klepetala o vsem mogočem, toda Gethryn ni ušlo, da Lucas ni prav zbran in da ga nekaj teži. Sredi s smehom zabeljenega pripovedovanja o dobrih in slabih straneh španske kuhinje je zdajci dejal:

»Ne zaupaš mi prav, Lucas, in zdajle sem se spomnil, da sem ti pozabil v Bronsonovi zadevi omeniti neko malenkost.«

»In sicer? Na dan z besedo!« je hlastno vzkliknil Lucas.

»Res je samo malenkost. Mrs. Bronsonovi se misel, da bi njen mož koga ubil, ni zdela nemogoča, pač pa način, kako se je umor izvršil. Nikoli — o tem je prepričana — ne bi Bronson umoril človeka na tako ostuden, zahrbtni način.«

Lucas je bil vidno razočaran. »Hm, razumem — dobro razumem. Toda katera srečno omožena žena ne bi o svojem možu istega rekla?«

Anthony mu je odgovoril z novim vprašanjem. »Povej mi, ali si kdaj videl Mrs. Bronsonovo?«

Lucas je priklimal. »Da. Bila je pri meni. Čudovita žena!... Toda saj prihajajo vsi sem, siromaki. Nebesa naj vedo, kaj še upajo!«

»Če si to ženo videl in z njo govoril, pa vžle temu ne čutiš upravičenosti mojega prepričanja, ni vredno, da bi o tem še izgubljali besede.«

Spet se je Lucas vrvaval kakor sveča in udaril s pestjo po mizi. Odprl je usta, da bi govoril, toda prav tedaj je stopil v sobo Pike z debelim sveženjem aktov.

Pike se je smehljal, ko je Anthonyju izročal sveženj, toda v njego-

strel predse in zmerom iznova zmajeval z glavo.

Lucija je pomohla svojo lepo temno glavo skozi vrata knjižnice. Njen mož je bil zajahal stol in strel čez njegovo naslonilo v preprogo na tleh.

Potem je stopila v sobo in mu položila roko na ramo. »Mislija sem že, da ne boš nehal telefonirati. Tudi tvoja kava se bo shladila. Whitu sem naročila, naj ti jo...«

Anthony pa menda ni mogel odtrgati svojega pogleda od vzorca na preprogi. »Le nekaj bi rad vedel. Kako vraga, je dobil takšno ženo človek, ki je prej živel od tega, da je drugim ljudem razbijal nosove?«

Lucija se je oprla ob pisalno mizo. Zamišljeno je rekla: »Tudi jaz sem se temu čudila. Najbrže se skriva za tem zakonom romantične ljubezenske zgodbe. Vedeti moram, da ga ona kar obožuje.«

Zdaj je Anthony dvignil glavo. »Reci kar naravnost: ljubi ga. Eden redkih primerov, kjer lahko to tolikokrat zlorabljeno besedo uporabimo s čisto vestjo... Odkod je neki prišla?«

»Z Danskega. Njen oče je bil kapitan na neki jadrnici. Od zgodnje mladosti ga je spremljala na potovanjih. Ko je po njegovi smrti morala dati slovo pomorskemu življenju, ki ga je bila tako vajena, je izprva mislila, da bo znorela. Potem je spoznala Dana. Pri njem je pozabila na morje.«

»Tega Dana bi si moral ogledati. Zdi se mi, da mora biti ne navaden človek.«

»Nenavaden — najbrže samo za njegovo ženo.«

Anthony je pogledal Lucijo od strani. »Pripomba je nekoliko sentimentalna, draga moja, toda zelo verjetno je, da imaš prav. Sicer sem pa že izvedel nekaj stvari o nekdanjem boksaču Danu Bronsonu. Nisem zaman telefoniral dobro uro. Govoril sem s starim Lansmoorjem, z Battijem Partridgejem in z dvema starima prijateljema, Pikom Skinnerjem in Glatyjem Wilsonom. Razen tega še z Myrbeerom, da Dicka Dybara niti ne omenim.«

»Kaj malo!« mu je prestrašeno segla Lucija v besedo. »Ali misliš naštevati vse prebivalce Londona, ki imajo telefon? Razen lorda Lansmoorja ne poznam nikogar med njimi — niti po imenu. Kdo je na primer Battij Partridge?«

»Partridge je bil nekoč angleški boksaški prvak težke kategorije.

Ker se je pa vadi z vrčem piva v roki, je danes vratar v »Imperialu«. Spiky Skinner in Flatty Wilson sta prav tako poklicna boksača, ki sta me — dolgo, dolgo je tega — naučila skrivnosti plemenite umetnosti suvanja s pestjo. Myrbeer je ravnatelj Olimpijskega športnega kluba. Dybar pa mlad mož, ki je pri prirejanju boksaških tekem izgubil že več denarja, kakor ga je njegov oče zaslužil s tiskanjem svetih pisem. Vsi poznajo Bronsona in vsi trdijo, da...«

»Da...« mu je segla Lucija nestrpnost v besedo. »Da Bronson ne bi bil zmožen človeka ubiti. Tako so šli torej še nekoliko dalje kakor njegova lastna žena, ki se ji je zdelo samo čisto nemogoče, da bi njen mož zagrešil zavraten umor.«

Nekdo je potkal. White je prinesel v sobo pladenj s skledico kave, dvema kozarcema in steklenico vina. Lucija je vstala in mu vzela pladenj iz rok. Anthony je še zmerom sedel ko kip, podpira se si glavo na prekrižane roke in strel s priprtimi očmi v preprogo.

Lucija mu je nalila kave. Zganil se je šele takrat, ko mu je položila roko na hrbet. Podzavestno je vzel skledico, jo izpil na dušek in jo položil nazaj na krožnik. Tudi kozarec portskega vina, ki mu ga je ponudila, je zvrnil na dušek, ne da bi se bil le za trenutek iztrgal iz svojih misli. Srepro so njegove oči stremele v preprogo.

Potem se je zdajci dvignil, postavil kozarec tako trdo na mizo, da je zazvenel, in vzkliknil z nerazumno razdraženostjo, ki je bila njegovemu značaju drugače čisto tuja:

»Kar počenjam zdaj, je že kar bedasto. Še več! Prismojeno in blazno! In razen tega je okrutno, da zbujam ženi neutemeljeno upanje.«

Planil je kvišku in začel nemirno hoditi po sobi sem in tja. S široko razprtimi, strahu polnimi očmi ga je Lucija opazovala. Pričakovala je, da bo govoril dalje, on je pa v zakrknjenem molku hodil po sobi. Naposled se je po dolgem obotavljanju odločila in spregovorila: »Kaj... kaj... hočeš s tem reči?«

Tik pred njo je obstal. »Kaj hočem s tem reči? Da ni niti trohice upanja. Da sem osel in hudodelec hkrati, ker ji nisem tega takoj povedal. Tu je pa dokaz!« Lucija je pogledala na njegovo iztegnjeno roko, ki je kazala na oranžno mapo aktov na pisalni mizi.

»Tu imaš vso Bronsonovo zadevo,« je vzkliknil Anthony. »Še živ dan nisem imel opravka z jasnejšim procesom. Bronsona so obsodili. Bronson je vložil priziv. Tisoči so podpisali prošnjo za njegovo pomilostitev — zaman. Prihodnji terek ga bodo obsili. Tako je z Bronsonovo zadevo.«

Lucija je zdaj stala tik pred njim. Glavo je bila nagnila nekoliko nazaj in ga prisilila, da je prenesel njen pogled. S težavo je izdaval: »Ali naj to pomeni, da ti... da nič več... da ti... o, Anthony!...«

Njegov pogled je postal mehkejši. Tiho ji je rekel:

»Bojim se, draga moja, da siromaku niti angeli ne bi mogli več pomagati. Saj vidiš: le ena pot je še, da ga iztrgam zanki. In sicer tale: da v štirih dneh prinesem jasen in nelzpodbiten dokaz, da je neka druga oseba ubila Blackatterja! Ali ve ženske sploh razumete, kaj od mene zahtevate? Danes, toliko mesecev po zločinu, ko je spomin na okoliščine umora pri pričah že davno obledel, ko so že vsi sledovi zabrisani, naj v nekaj dneh prinesem morilca, ki je znal doslej odvrniti od sebe sleherni sum! Da, če bi znal čarati!...«

Na lepem je obmolknil. Kajti Lucija, tista Lucija, ki je še pred nekaj trenutki stala vsa bleda in drhteča od plašnega razočaranja, se je zdaj smehljala! Smehljala s tistim smehljanjem, ki je s svojo nedopovedljivo očarljivostjo vselej pognal kri v njegovo srce.

Mehko so mu zvenele njene besede na uho: »Ne huduj se name, dragec! Nisem te prav razumela. Za trenutek sem se bala, da niti poskusil ne boš. Včasih sem strašno neumna.«

Anthony jo je pogledal od strani. »Ali si prepričana, da tvoja domneva ni bila prava? Res sem namreč mislil vse skup pustiti, ko je pa stvar tako brezupna.«

Ona je pa nejeverno odkimala. »O, ne! Prej si bil samo zato tako razdražen, ker čisto dobro veš, da boš poskusil, pa se strašno bojiš neuspeha. Tako je, dragi moj



POD ZAŠČITO

Solea - kreme, sonce, voda in veter Vaše kože ne morejo ogroziti, ampak lahko le pospešujejo njeno lepoto in zdravje.



SOLEA

krema za boljše prehrano kože

otrok, in nič drugače. Saj imam prav, ali ne?«

Anthony jo je poljubil. »Če je še kaj neprijetnejšega na svetu od ženske, ki misli da ima prav, je to ženska, ki ima res prav.«

Vzel je oranžno mapo s pisalne mize in ji jo pomolil. »Tako, otrok, zdaj si poišči kakšen prijeten kotiček in beri, kaj je tu napisano. Rad bi v miru malo premišljeval.«

»O čem? S čim misliš začeti svoje premišljevanje?«

»Prav to, ljubi otrok, moram najprej premisliti.«

5

Mala celica se je iznenada napolnila z ljudmi. Ravnatelj jetnišnice je z viška gledal moža, ki je sedel na robu ozke postelje. Oba nadzornika sta stala uradno vzravnan ob strani.

Zdaj je rekel ravnatelj: »Pozno je že, Bronson, toda obljubil sem, da vam bom povedal, kakšen je bil uspeh prošnje za pomilostitev, takoj ko dobim uradno obvestilo. Zdaj me čaka žalostna dolžnost, da vam to povem: notranji minister je odklonil prošnjo in vas ne bo priporočil milosti Njegovega Velikanstva.«

Mirno in tiho, a vendar strahotno razločno je zvenel njegov glas po ozki sobici.

Možak na robu postelje je pogledal kvišku. Potem je brezčutno priklimal. »Hvala, sir.«

Njegov glas je bil še tišji kakor ravnatelj, zraven pa nekam rezek.

VSAK TEDEN DRUGA



PREPROGA GROZE

DETEKTIVSKI ROMAN

NAPISAL LOUIS WEINERT - WILTON

28. nadaljevanje

»Preproga groze, da,« je potrdil polkovnik. »Vsak otrok okoli Radšputane, Banelkanda in še daleč naokoli jo bo imenoval s skrito grozo, kajti to pekleno delo je skozi stoletja strahovalo cele rodove. Preproga je ležala v svetiliščih, kjer je klicala kazen bogov, fakirji so uganjali z njenimi skrivnostnimi močmi svoje čarovnije in vse mogoče skrivne družbe so jo zlorabile za neštete zločine. Rawie Bai je napravil Indiji veliko uslugo, ko je z marsičim drugim ukradel tudi preprogo groze in tako rešil deželo strašne nadloge. Zal je imela preproga svoje žrtve tudi v Angliji, toda šele Mabel Hughesova jo je začela uporabljati. Ind ji je moral razkriti njeno skrivnost, in ona si je menda dosti obetala od uporabe te zagonetne moriške priprave. Po opisu nekega fakirja je ta preproga nekaj edinstvenega. Vlakna in žarke barve so mešanica najbolj strupenih rastlin, ki rasejo na indijskih tleh, in na stolice nesrečnikov je umrlo, preden so spletli to preprogo. Morda so jo potem še dolga leta napajali v raznih strupenih snoveh, preden so jo začeli uporabljati. Kajti še danes je dovolj, da jo samo malo prepojiš z vlago skozi odprtino v bambusovi palici, pa začne strup hlapi in v poseben mehanizem omogoči preprosto uporabo. Ko se sproži vzmet, se namreč preproga, vdolbena med tanke je-klene paličice, sama dvigne iz bambusa in čez dvajset minut spet izgine v njem. Medtem je pa njeno delo opravljeno, kakor ste videli pri Milnerju in Craytonu. Ne bi vam pa svetoval, da bi se zanimali za mehanizem, ker je to le prenevarno.«

V tem trenutku se je zaslusila iz odprtine v zadnji steni tibo živžaganje, ki mu je Gregory takoj odgovoril.

»Moji ljudje so zaradi mene v skrbeh,« je dejal z nasmeškom in pogledal na uro. »Razen tega imam zdaj še precej dolgo pot.«

Burns je priklinal. »V Kilburn...«

Polkovnik je debelo pogledal, potem je pa pomolil Burnsu roko.

»Zelo spretni ste, gospod višji nadzornik. Gospoda Vana sem moral namreč spraviti na varno, ker se je hotel že jutri oženiti z Mabel Hughesovo, jaz pa nisem mogel vedeti, da se bo nocoj vse tako razplelo.«

Potem se je obrnil k Harryju.

»Sir Harold, zelo sem vesel, da sem vas spoznal, in upam, da ne bo tako kmalu spet kakšne nove reči, ko bi morala jadrati pod krivo zastavo in hoditi kakor tuja drug mimo drugega. Priporočite me, prosim, lady Crawfordovi in...« Polkovnik je pomenljivo nasmehnul, »tudi gospodični Learnerjevi. Pri svojem zadnjem obisku v »Kostanjevi hiši« sem damo žal zgrešil, upam pa, da mi jo boste lahko kmalu predstavili.«

Gregory se je rahlo dotaknil svoje čepice in s prožnimi koraki izginil skozi odprtino v zidu.

Na dolgi vožnji proti Scotland-Yardu je bil Burns spet tako molčeč, da je postal Webster kar slabe volje. Nemirno se je presedal in včasih zagodel predse.

Nazadnje pa ni mogel več strpeti. »No, kaj rečete?« je malomarno vprašal in se delal, kakor bi hotel s tem samo prekiniti molk. Pri tem pa kar ni mogel pričakati, da bi ga višji nadzornik pohvalil...

Toda Burns dolgo ni odgovoril. Glejal je predse, zmajeval z glavo in si potem počasi začel drgniti nos.

»Pravim vam,« je nazadnje mirno odvrnil, »da bo dobro, če boste železo kovali, dokler je vroče, ljubi Webster. Če boste jutri vložili prošnjo za pokoj, boste doživeli imeniten odhod. Ne verjamem, da bi se vam še kdaj ponudila tako ugodna priložnost, ker ste za naš poklic le preveč mladostno vneti. Človek naše vrste si ne sme vstopiti v glavo, da bo pristnega baroneta, ki je z vsem višjim plemstvom v sorodu in razen tega še poštenjak od nog do glave, za vsako ceno vlaknil v luknjo. In policijski uradnik tudi ne sme tako nahnuliti polkovnika, kakor ste vi storili, če je ta polkovnik v službi.«

Burns je umolknul, a je še dolgo nejevoljno zmajeval z glavo. Webster je pa užaljen zategnil ustnice in se zavlil v leden molk.

Harold Russell je po dolgih tednih prebil prvo noč v svojem domu, pa ni mogel zaspati.

Večer, ki je prinesel toliko dogodkov, ni bil zanj nič presenetljiv, ker je že od prvega trenutka, ko je polkovnik Gregoryja srečal v veži »Kraljeve Viktorije«, slutil, v kakšni vlogi nastopa.

Takrat mu je bil tekmeec zelo ne-

prijeten, toda odteje se je mnogo spre-menilo in nazadnje je bil še vesel, da ni delal sam.

V naslednjih urah je sklenil »Harryja Reffolda« odložiti, čeprav se je moral prav njemu zahvaliti za tolikšno srečo, kakršne še v življenju ni občutil.

33

Ko je Ana Learnerjeva sedela okoli poldneva v svoji mali pisarni za kopicjo trgovskih pisem, jo je iznenada ustavil sredi dela Mr. Brook, ki mu je za petami sledil mlajši šef Mr. Grapes.

Ana je presenečeno pogledala, kajti obraz Mr. Brooka je bil nenavadno svečan. Mr. Grapes je kar žarel od ponižne vljudnosti, in kadar je obstal Anin pogled na njem, se je kar zvil v dve gube od same spoštljivosti.

»Iz srca nam je žal, miss Learnerjeva,« je začel stari Brook z odkritosrčno žalostjo in Mr. Grapes je njegovi besedam vneto priklinal, toda zaradi nenavadnih okoliščin lahko takoj zapustite svojo službo.«

Ana je debelo pogledala svojega šefa.

»Kaj naj to pomeni, Mr. Brook?« je vprašala, ker ni razumela njegovih besed.

Brook si je popravil naočnike in se diskretno namuznil.

»Slišali smo, da se mislite omožiti, miss Learnerjeva, in ker je tako...«

»Prav nič ne mislim,« mu je resnično ogorčena segla Ana v besedo, a je takoj zardela in menila nekoliko manj odločno: »Reči mislim, da stvar še zdaleč ni tako zrela. Toda tudi če se to zgodi, vas bom morda prosila, da bi me še nadalje obdržali...«

Mr. Grapes se je tako veselo hahljal, da ga je mlado dekle kar neumno gledalo, in Mr. Brook je veselo zinajeval z glavo.

»To pa ne pojde,« je rekel in se nasmehnul.

»Nemogoče,« je pritrdil Mr. Grapes, zvišaje se od veselosti, kolikor mu je spoštovanje dovoljevalo.

»Zakaj?« je vprašala Ana negotovo, in zdela se je, da se njene lepe oči vlažno iskro.

»Oprostite, miss Learnerjeva,« je obupano rekel Mr. Brook, »lady Russellove vendar ne morem imeti v svoji pisarni za dopisnico.«

»Nemogoče,« je potrdil Mr. Grapes in v grozi zavil oči.

»Sicer pa,« je hlastno nadaljeval Brook in se začel umikati proti vratom, »vam bo to morda lahko bolj razložil nekdo drug.«

»Da,« je potrdil Grapes in sledil starejšemu šefa med nešteti pokloni skozi vrata.

Ana ni vedela, kaj se godi okoli nje, in le tako se je moglo primeriti, da je pustila velikemu, mlademu možu, ki je segal skoraj do stropa njene male pisarne, da jo je objel in brez odpora dolge minute divje poljubljal.

»To je bila pa nesramnost,« je rekla ko se je čez nekaj minut spet zavdela in si popravila razkuštrane lase.

»Kako vam je sploh prišlo na misel, da ste prišli sem in pripovedovali mojima šefoma takšne reči?«

Harold Russell jo je pogledal z najbolj predrznim nasmeškom Harryja Reffolda. »Nekoč morajo ljudje to le izvedeti,« je rekel nedolžno.

Tudi Ana je nazadnje to sprevidela, in zato ni več o tem govorila. Zato jo je pa zdaj zanimalo nekaj drugega.

»In kaj je ta neumna šala z lady Russellovo?« ga je vprašala tako ostro kakor preiskovalni sodnik in namršila obrvi. »Spet nova prevara?«

»Ne, to pot izjemno ne,« je zatrdil Harold in pokazal zobe. »In zdaj si bo Harold Russell dovolil, da odvede svojo nevesto na kosilo.«

»Ne,« je rekla Ana prav odločno, »zdaj bo sir Harold Russell najprej svoji nevesti pomagal, da bo odpravila vse dopise. Tü.«

Potisnila mu je v roke kos papirja, poln korektur, in pokazala na začetek odstavka.

»Narekuj!«

Potem je sedla za pisalni stroj in Harold je začel prav ubogljivo:

»...in v pričakovanju, da boste doslegli najvišjo ceno, ne prilagamo fakture o pošiljki. Le v vednost naj pripomnimo...«

Ana Learnerjeva je pisala zelo spretno in hitro, toda delo ji ni hotelo iti prav od rok; morala si je namreč venomer segati za vrat, ker je zdaj na vratu, zdaj na ljubkih ušesih začutila čudno ščegetanje.

»Ljuba moja,« je rekla čez nekaj tednov Mrs. Emily razburjeni Magi in pri tem dostojansveno pogledala množico, ki se je začela zbirati pred glavnim vhodom samostanske cerkve svetega Petra, »že dolgo sem vedela, da

se bo kaj takega zgodilo. Če padejo kvarte tako, mora nekaj biti.«

Mrs. Emily je v podkrepitev svojih besed pokimala s širokim klobukom, in njena valjujoča nojeva peresa, ki so bila še zmerom zelo mogočna, čeprav so jih že objedli celi rodovi moljev, so se zamajala. Potem je močno zasmrkala. Dotlej je bila dobre volje, toda ta dobra volja se je menda začela razgubljati, ker je pogledala črtno z očmi, ki niso obetale nič dobrega.

»Zdi se mi, da me je vrag obsedel, ker sem po tvojem nasvetu oblekla svilene nogavice,« je zagodla. »Saj so čisto lepe, če ima človek, kakor jaz, spodobne noge, toda tej tenčici ne zapam, in prav gotovo bi bilo boljše, če bi bila oblekla svoje volnene. Zdi se mi namreč, da bom dobila nahod, kakršnega še svoj živ dan nisem imela, in če me bo začelo še trgati v kolnih, boš nekaj doživela!«

»Oprostite, Mrs. Emily, mislila sem, da je treba za poroko naše miss...« se je v strahu poskušala opravičiti Mag.

Toda Mrs. Emily je morala že spet smrkati, in to je njeno slabo voljo še poslabšalo.

»Pa bi že lahko rekla »naša lady«, konj! In takšna zverina naj dobi iz zapuščine sto funtov!« je ogorčeno vzklila.

»Vi ste jih dobili pa pet sto,« je nekam ujedljivo odvrnila Mag.

»Da, pet sto, toda dobiti bi jih morala tisoč, če so takšni nepridipravi, kakor sta ti in Nick, dobila po sto funtov. Ti boš denar spet razmetala za cunje, Nick ga bo pa zapil. No, sicer pa danes ne bom nič rekla, če se bo napil, kajti takšen dan je treba naposled le proslaviti, toda drugič bo letel, kajti lady Russellova mi je naročila, da moram skrbeti za red v »Kostanjevi hiši.«

Mrs. Emily se ni utegnila več ukvarjati z Mago, kajti z Viktorijeje ceste in z Whitehalla so začeli prihajati avtomobili, in morala je pošteno iztezati vrat, da ni ničesar zgrešila.

Iz prvega avta je pomagal majhen, starejši gospod stari, veliki dami, in ko je stala lady Crawfordova na nogah, je sunila malega gospoda precej krepko s slušalom pod rebra in rekla hudo slabe volje:

»Prav za prav sem teh večnih porok že sita, in kar vesela sem, da sem lahko Cicely in Harolda hkratu opravila. Toda vsemu si samo ti kriv. Če bi midva imela otroke — zastran mene lahko osem — bi jih bila lepo pomohila in poženila, pa bi bilo že davno vse opravljeno. Tako pa moram zdaj iskati može in žene za vse sorodstvo, in tega je toliko, da me je kar groza.«

Z eno roko se je opirala na malega gospoda, z drugo pa na veliko palico, in ponosno vzravnanja je stopala proti

Radio Ljubljana

od 13. do 19. julia 1939.

ČETRTEK 13. JULIA

12.00 Plošče 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Opoldanski koncert Radijskega orkestra 14.00: Napovedi 15.00: Napovedi, poročila 19.30: Deset minut zabave 19.40: Nac. ura 20.00: Slovensčina za Slovence 20.15: Prenos iz Fribourga 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Radijski orkester. Konec ob 23. uri.

PETEK 14. JULIA

12.00: Plošče 12.45: Poročila 13.20: Napovedi 14.00: Napovedi 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Zanimivosti o izseljenih 19.40: Nac. ura 20.00: Plošče 20.10: Ženska ura 20.30: Večer jugoslovanske glasbe 22.00: Napovedi, poročila 22.30: Angleške plošče. Konec ob 23. uri.

SOBOTA 15. JULIA

12.00: Plošče 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Plošče 14.00: Napo-



Nežna otroška koža potrebuje moje zaščite. Ostri sončni žarki pečejo, in prav otroci so posebno občutljivi za sončarico. NIVEA vsebuje EUCERIT, uspešno okrepčevalno sredstvo za kožo, ki daje otroški koži večjo odpornost, da dobi jo otroci zdravo in lepo rjavo barvo.

IAZ SEM TUDI OTROŠKI PRIJATELJ!

178

20.10: Gospodarska socialna slika 20.30: Pevski koncert 21.15: Koncert simfonične glasbe 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Harmonika solo. Konec ob 23. uri.

TOREK 18. JULIA

12.00: Plošče 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Niz narodnih pesmi 14.00: Napovedi 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Deset minut zabave 19.40: Nacionalna ura 20.00: Plošče 20.10: Naša inteligenca in psihološka struktura našega ravnanja 20.30: Iz opernega zaklada 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Citraški trio »Vesna«. Konec ob 23. uri.

SREDA 19. JULIA

12.00: Plošče 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Salonski kvartet 14.00: Napovedi 18.30: Mladinska ura 19.00: Napovedi, poročila 19.40: Nac. ura 20.00: Plošče 20.10: Freske v blejski župni cerkvi 20.30: Pevski zbor Prosvetnega društva Kranj 21.15: Tamburaški orkester 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Za mlade ljudi in poskočne pete. Konec ob 23. uri.



FR. P. ZAJEC

IZPRAJAN OPTIK IN URAR

LJUBLJANA, sedaj Stritarjeva ul. 6

pri frančiškanskem mostu

Vsokovrstna očala, daljnogledi, topometri, barometri, hipometri, itd. Velika izbira ur, zlatine in srebrne. Same kvaliteta optike!

Obleke, perilo, vetrni suknjiči, dežni plašči, trenčkotni in vsa praktična oblačila, nudi v največji izbiri, najceneje

Presker

Ljubljana, Sv. Petra c. 14



Din 100

mesečno odplačevanje in 100 din are, ki jo je treba poslati pri naročanju, prodajamo v gotovini in na odplačevanje.

ŠIVALNE STROJE z glavo zgornj in kabinet, šivajo naprej, nazaj, vezejo, krpajo in pletejo, din 1750.—

RADIO APARATE na baterijo in na tok za vse tri valovne dolžine, din 800.—

PISALNE STROJE z 88 znaki v latinici ali cirilici, v elegantnem zaboju, din 1650.—

DVOKOLESA, moška, ženska, otroška in dirkalna iz najboljšega nemškega jekla, din 750.—

URE, zadnja novost, stenske, namizne, stenske za hiše in podjetja, pogon na tok ali žepno baterijo, dolgotrajna točnost, pismono jamstvo, din 250.—

Za blago, ki Vas zanima, zahtevajte brezplačni ilustrirani cenik s pogoji.

Iščemo zastopnike, posrednike, potnike, zaslužek dober. Kapital in protokolacija nista potrebni.

„MERKUR-ZAVOD“

Beograd, Pašićeva 2

Pošt. št. 57582

fah 898